

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

11. évfolyam 4. szám (2. Jahrgang Nr. 4.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 április 1.

A menekült pap és hívei

Huszadik éve, hogy e sorok írója az emigrációban mint lelkes tevékenykedik. Így alkalma volt két évtizeden keresztül megfigyelni a menekültek életviszonyait, egymásközötti kapcsolatukat, a vallás, Egyház s az elhagyott hazá iránti magatartásukat, családi életüket s a menekült életállapotából adódó nehézségeket minden vonatkozásában.

A legelső, amit e téren meg kell állapítanunk, hogy a menekült-sors nem egészen normális állapot. Az ilyen ember élete hasonlítható a szárazra vetett halhoz, mely létfontosságú életfeltételeit nélkülözni kénytelen s csakis akkor érzi újból jól magát, ha megszokott életviszonyai közé visszahelyezik. Az emigráns ember is átmege ezen a fuldoklási állapotban, amikor száz létprobléma gyötri s időbe kerül, míg az emberi méltóságnak megfelelő életmódot elérheti vagy megközelítheti. De még ezután is maradnak kínzó gondolatai, ha az idegen környezetre gondol, mely őt soha teljesen meg nem érti, vagy elhagyott hazájára, melyet soha többé nem fog viszontláthatni.

Ebben a visszas helyzetben mégis van valaki, aki az emigráns ember nehézségeit, lelki problémáit s hazatartását megérti, s ezen segíteni is igyekszik: az Egyház. Az Anyaszentegyház, mint minden hívőnek anyja, az édesanya szeretetével hajol le a menekült emberhez is, amikor elküldi hozzá felszentelt szolgáját, azt a papját, aki a menekült embert saját nyelvén szólítja meg, prédikál neki, szolgáltatja ki kegyelmi eszközeit s mutatja be neki a legszentebb áldozatot.

A menekültek lelkigondozása

Az Egyház annyira törődik a menekült ember sorsával, hogy már 1952-ben külön pápai iratban, az *«Exul Familia»*-ban szabályozta az emigránsok lelki gondozását. Persze menekült lelkészek már előzőleg is működtek az egyes püspökök és egyházi intézmények (pl. Caritas) jóvoltából, de organikus módon Róma csak 18 évvel ezelőtt nyúlt a kérdéshez s ezzel mintegy a saját védelme és hatásköre alá helyezte a sok száz ezrekre menő menekült, hazátlan hívő emberseget, hogy a modern élet lélekvesztő sivatagjában szét ne szóródjanak, el ne tévedjenek, mint a pásztor nélküli nyáj.

Mivel a menekült kérdés belátható időn belül továbbra is akut problémája marad az emberiségnek, és pedig mindaddig, amíg az elnyomók és elnyomottak, üldözösk és üldözöttek falanszter

rendszere megmarad vasfüggönyével és kínai falával egyetemben, a Szentatya a múlt évben (1969 aug. 15-én) kiadott *«De pastoralis migratorum cura»* kezdetű apostoli levelében újra körvonalazta a menekültek lelki gondozásának problémáit. A pápai irat — s ez most különösen megszívlelendő — nemcsak a menekültek lelkészének feladatait részletezi, hanem rámutat a laikusok kötelességeire is, akik a laikus apostolság gyakorlásával kell, közreműködjenek menekült honfitársaik testi-lelki javainak munkálásában.

A lelki és kulturális javak megőrzése

Bár az emigránsoknak szóló pápai levél félreérthetetlenül lelkére kóti minden menekültnek, hogy ha «idegen népet keres fel, becsülje nagyra annak hagyományait, nyelvét és szokásait», nem óhajtja megnyírni a hazáját veszített ember elemi jogait a hazájából magával hozott, átmentett lelki-szellemi javakhoz. Sőt hangsúlyozza: «Az anyanyelv, saját kultúra, saját vallás alkotják azt a lelki-szellemi hagyományt és hazai örökséget (patrimonium spirituale), mely a haza határain kívül is meg fog maradni, ezért meg kell becsülni azokat.»

Hogyan képzei el az Egyház a fenti értékek konzerválását? Azt is megmondja a pápai irat. «A menekültek gondozása — olvassuk benne — akkor hoz bőséges gyümölcsöket, ha azok végzik, akik a menekültek nyelvét beszélik. Magától értetődik ezek alapján, hogy a menekültek pásztorlását olyan papoknak kell végezni, akik ugyanazon nyelvet beszélik, és pedig mindaddig, amíg a hasznosság (utilitas) megkívánja.»

Két fontos szempontot kell itt megszívlelnünk: 1. Az Egyház biztosítja a menekültek számára azt a jogot, hogy saját anyanyelvükön beszélő lelkészek legyenek; 2. a nemzeti nyelven beszélő lelkész van hivatva az Egyház felfogása szerint nemcsak a szoros értelemben vett spirituális javak átmentésére, hanem a tágabb értelemben vett hazai kultúra, szellemi patrimonium ápolására és megőrzésére is. Hogy e tekintetben az anyanyelv az egyik főszerep, nem szorul bővebb magyarázatra.

Nem nagymérvű felelőtlenség tehát s egyúttal hazafiatlanság is hátat fordítani azon magyar közösségeknek, ahol Pázmány, Prohászka Ottokár s Vörösmarty nyelvén dicserhetjük az Istent s hallgathatjuk az Isten ígését? Elfogadható-e ment-

ségnek az a körülmény, hogy valaki a befogadó ország polgára lett, vagy aspirál erre? avagy lehet-e jogosultsága ama suta, elégszer hallható megjegyzésnek: nem megyek oda, ahol magyarok vannak?

A hívek közreműködése — laikus apostolság

«Nem csekély azon kérdések száma, melyek a laikusok közreműködése nélkül meg nem oldhatók» — hangoztatja a Pápa körlevele. Ezért buzdítja a laikusokat az apostolságra, hogy «serényen közreműködjenek a világ megújulásában, az igazság és szeretet elveinek megfelelően.» Az Egyháznak ugyanis az a kívánsága, hogy az emigráns ne «puszta eszköze legyen a termelésnek», hanem «emberhez méltó életet élhessen». Ehhez mindenekelőtt megfelelő lakás, munkalehetőség és tisztességes kereset kívánatik meg, mint anyagi bázis. Mivel azonban az ember testből és lélekből áll, ez utóbbi szükségleteit is ki kell elégíteni a menekült, hogy a menekült az «evangelizáció» munkájában résztvevő. Vagyis megjelenik az istentiszteletben, él a kegyelem eszközeivel s igyekszik a vallástól távolodó honfitársait az evangélium ügyének megnyerni.

Külön kiemeli a pápai irat a liturgia ápolását, melynek széppé tétele minden menekült szívügye kell legyen. Igen fontos szerepet tölt be a lelkipásztor mellett különösen a szórványban apostolkodó lélek, aki a többiekkel összetartja, figyelmüket az istentiszteletre felhívja, a lanyhakat buzdítja, a nyelvismeret híján lévőköt ügyeikben eligazítja, vagyis mindenkinek mindene igyekszik lenni. A tapasztalat bizonyítja, hogy ahol csak egyetlen ilyen magyar él, aki törődik a többivel, a hatás rendkívüli. Ugyancsak szép, eredményes apostoli munkát végeznek azok is, akik jó példájukkal, pontosságukkal, mintaszerű vallásos életükkel járnak elöl, mint a Szentírás hangoztatja: jócselekedeteikkel valóságoskodjanak s vonzzák a többieket is Isten felé, aki minden boldogság forrása.

Korunk vallásos életének legnagyobb körtünete a hitetlenség. Egy német író szerint, aki statisztikai kimutatásokra hivatkozik: a németek fele ma nem hisz a túlvilágban. Ezt a kóros jelenséget kell kiküszöbölni a menekült lelkész s hívei összefogásával s «kölcsonös erővel oda kell hatni, hogy minden menekült számára lehetővé váljék az emberhez méltó élet, aminek alapján mindnyájan testvérként szeretik és segítik egymást.»

VECSEY LAJOS

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Értésítő	Skandinávia

A tartalomról

A menekült pap és hívei	1. o.
Találkozás a keleti rémmel	2. o.
A Mózes-szobor	2. o.
Félelem szülötte-e az Isten?	3. o.
Hitvallás a vonaton	3. o.
A hívek egyetemes papsága	5. o.
A szentségi papság	5. o.
Hazátlan lettem...	7. o.

Huszonöt év

Az 1945-ös választáson Magyarországon a kommunistákra a választók 17%-a szavazott. 1956 októberében Albert Camus szerint «Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben». A 45-ös választás eredményére és 56 tényére hivatkozva tehát elfogultság nélkül állíthatjuk, hogy a rendszer, amely most hivalkodva ünnepli az első negyedszázadot, — diktatórikus rendszer.

Mindenki előtt ismeretes, hogy mit hozott népünknek ez a huszonöt év. Azok, akik 45-ben kiadták a jelszót, hogy «Földet vissza nem adunk!», — évekkel később erőszakkal hajtották végre a kollektívizálást. Azok, akik vallásszabadságot hirdettek, megszüntették az egyházi iskolákat, felszámolták a kolostorokat, koholt vádak alapján elűzték Mindszenty bíboros-prímást, Grósz érseket és börtönbe vetették a papság színe-javát. Azok, akik belügyminisztert csináltak Rajk Lászlóból, fölakasztották őt és évekkel később utcát neveztek el róla.

Azok, akik annak idején azt hirdették, hogy «Asszonynak szülni kötelesség, lánynak szülni dicsőség!», embertelen intézkedéseikkel elérték, hogy ma világvizonylatban Magyarországon a legalacsonyabb a születések száma. Azok, akik azt énekelgették velünk, hogy «Nincs a földön gazdagabb, szebb ország, — minden ember érzi, hogy szabad», — aknazárral, tüskésdróttal zárták körül az országot.

Három-és öt éves terveket dolgoztak ki és teljesítették túl: élmunkás-, sztahanovista-, Gazda-, kolorádóbogár-, vas- és fémgyűjtő mozgalmakat indítottak; fölépítették Inót, Kazinbarcot és Dunapentelét; hibridkukoricát, gyapotot, Micsurin-búzát termeltek, — de az életszínvonal, amit teremtettek, messze elmarad még a szegény Ausztria életszínvonalától mögött is.

De tudjuk, hogy nem ez a lényeg. Hiszen az esztelen rablogázdalkodás, úgy tűnik, végre megszünt.

Az alapvető hiba — és bár ez is közismert, mégis emlékeztetni kell rá, — az ideológiában van. Lehetséges, hogy tíz év múlva Nyugaton nem lesz mindennap borjómaj és Magyarországon tömegével lehet WC-papírt, betont, lakatot és másfél voltos elemet vásárolni, — az ideológia ettől még nem változik.

Társadalomtudósok, filozófusok már számtalanszor kimutatták, hogy a kommunizmus «emberfogalma» alapján hamis és kétlél. Az egyik oldalon — mint minden diktatúra — heroizálja az embert. Földi paradicsomot ígér, hisz az ideális, a minden egoizmustól és «kispolgári csökevényitől» mentes embertípus kialakításában. A másik oldalon azonban a végsőkig megfosztja az egyént szabadságától. A szocialista állampolgár betartja a Párt és a kormány utasításait, a választásokon nem választ, hanem szavaz, véleménye azonos az érvényben lévő pártvezetők «irányelveivel», külföldre akkor utazik, ha az állam megengedi neki.

Azok a «külföldre szakadt hazánkfiak», akik Nyugatról hazalátogatnak és pompásan mulatnak a hívősvölgyi «gulyáspartin» vagy a Mátyás-pincében, hiába mesélik, hogy ma már más a helyzet, hiszen új gazdasági mechanizmus van, — a lényeg nem változott, «új szellemi mechanizmus» kellene!

VARGA GYULA

Tavaszi látkép

Egy futó kép csupán, utazás közben az áprilisi norvég tőzökön. A sok utazásba bele lehet fáradni. Az alagutak sötétsége lehangel és izgat. A színek és formák gazdagsága felemel és nyugtat. Az ember legnagyobb öröme a látás, minél világosabb és mélyebb, annál nagyobb öröm. Ez a pihenés a rohanásban. Mekkora ajándék az emberi léleknek, hogy a belső aggodalmak és küzdelmek állandó hullámverésében időnkint kibámulhat önmagából az ég s a föld felé. A derűs északi ég felé, ahol már egyre lassabban mozog a nap. A párás föld felé, ahol minden olyan sebesen változik...

A vonat kerekei muzsikálnak a felfelé kanyargó síneken. Az utasokat álomba ringatja az egyhangú zene. Egy szó sem hallatszik. Valaki narancsot hámoz és a sötétséget betölti a friss illat. Most éppen kibukkanunk az alagútból. Jobbra szálegyenes fenyők büszkélkednek és a rügyező nyírfák üde zöldje szelidíti zord színüket. Balra vöröses-lilás sziklatömbök takarják el az eget. Itt lent egy szürkevízi patak bukdácsol mellett-tünk, mintha versenyt akarna futni a sínekkel. Ott fent pedig aranyat s ezüstöt ötvöz a napfény a felhők szélére s a hegyek havas koronájára... Szédítő mélységek és magasságok!... Eles kanyar lefelé. A napfényt vakítóan bevillan az ablakon. Csak egy pillanat. Aztán újra elnyel mindent egy komor alagút koromfekete sötétsége...

Isszonyú érzés! Mi más az egész élet, mint szüntelen rohanás zakatoló kerekkel — felfelé és lefelé, alagútból ki és alagútba be? Valahol kezdődik és valahol végetér. És közben? Az ember bámulja a számtalan színes rejtélyt: a felkelő s lenyugvó csillagokat, a gomolygó felhőket, a távolban ködlő havasokat s a zöldelő völgyeket, a nyíló és hervadó virágokat, az illatokat és ízeket... De ki kérde még, hogy mindez micsoda? Az ember örül, hogy látja: mindez «van» és mindez «valami». Valami, ami élvezhető. Csodálkozás? Igen, ez a gondolkodás kezdete lehet, de csupán kezdete. Ki az, aki nemcsak élvezni akarja a sok titkos «valamit», hanem keresi is, hogy honnan van ez és minek? Akad még becsületes és bátor ember az atomkorszak földjén, aki őszintén kérdezní mer és nem szégyelli, hogy valójában semmit sem ért az egész életből? Van még, aki meg meri kérdezni a csendesesen járó csillagokat s a suhanó felhőket, a mereven hallgató sziklákat s a némán mosolygó virágokat is? Vagy csak álmos fejjel robogunk az ismeretlen végállomás felé, ahol egyszer majd ki kell szállnunk?... Hol és hová?

**

Ki tanítja az embert igazán gondolkodni, ha nem a teremtő Szellem az Ő művein át? Lehet-e

még igazán «ember» az, aki abból sem tanul, amit lát? —

Ma megérkeztek a fecskék ide északra is. — Honnan és hová?

P. TERESCSÉNYI ÁGOSTON

Kedves Olvasóink!

Az Életünk szerkesztőbizottsága Mgr. Ádám György elnöke alatt 1970 február 12-én tartott ülésén a lap gazdasági ügyeinek az intézésére egyhangúlag P. Szőke János, stuttgárti magyar lelkészt választotta meg. P. Szőke e határozat értelmében már át is vette Dr. Kerényi György, zürichi magyar lelkésztől az Életünk gazdasági ügyeinek a vezetését.

E változás az előfizetések és a lapban közölt hirdetések díjainak a behajtását illetően bizonyos módosításokat tett szükségessé. A lap Gazdasági Bizottságának új elnöke e változásokról már tájékoztatta körlevelében a magyar lelkészeket. Jelen számunkban a 2. oldalon ismertettjük a körlevelének Kedves Olvasóinkat is érdeklő részeit.

Mindenkit arra kérünk, hogy a gyakrabban előforduló félreértések elkerülése végett olvassa el tüzetesen az ott közölteket.

A magyar katolicizmus és a keleti rém

első találkozás 25 évvel ezelőtt

Néhány pillanattfelvétel

«Minden előzetes rémhír elhalványodott — írja Nyisztor Zoltán — az előtt az irtózat, csak vadállati hasonlatokkal mérhető pusztítás, vérengzés, rablás, becstelenség égbekiáltó halmaza előtt, amit a megszálló vörös horda a fővárosban véghezvitt... Az első napok hírei még csak fosztogatásokról, rablásokról, minden ok nélküli gyilkosságokról és a női nemmel elkövetett állati merényletekről szóltak. Ezek közül csak a két legfelháborítóbb esetet akarom itt feljegyezni, hogy feledésbe ne merüljön.

Az első a Hermina-úti zárdában történt, ahol a vörösök megérkezésének a hírére a nővérek a kápolnában gyűltek össze imádkozva. Hallották ugyan a zajt, amivel a zárdába betörték, de nem mozdultak a kápolnából, mert évezredek hite és felfogása szerint a templom mindig menedékhely volt még a gyilkosok számára is. Csalódtak! Az ajtó felszakadt s mielőtt valaki is hátránézhetett volna, az egyik orosz bombát dobott a kápolnába, mely azonnal felrobbant s több apácát megsebesített. Erre a betódult vörös katonák ott a kápolnában a véres sebesültek között rávetették magukat a szent szűzekre és erőszakot követtek el rajtuk.

A másik eset — folytatja Nyisztor Zoltán Valomás című könyvében a 195. oldalon — a vakok intézetében történt, ahol egy vészna kis papocskára, az intézet lelkésze maga köré gyűjtötte a szegény árthatlan vak leánykákat s a betörő oroszok elé állt, hogy a leányokat megvédje. Kímélet nélkül agyonlőtték s a vakoknak is ugyanaz lett a sorsuk mint az apácáké.»

Katolikusokkal az egyház ellen

A kommunizmus már kezdetben ellenőrzésük alá vonták a társadalom minden rétegét. Ezzel a céllal szerveztek Debrecenben egy ún. haladó katolikus csoportot. Több tapasztalatlan fiatalember meg néhány gyenge idegzetű és gyenge erkölcsű pap tartozott közéjük. Először csak árthatlan nyilatkozatokot mondtak el velük arról, hogy a nagy nemzeti katasztrófa idején feltétlenül szükséges a marxisták és a keresztények összefogása. Különböző állandóan kéznél voltak és fenntartás nélkül támogatták a kommunizmus tervei végrehajtásában: később abban is, hogy belülről bomlaszták és gyengítették az egyház segítségét és ellenálló erejét a vallásellenes akciók idején. 1945 márciusában ők is Budapestre tették át központjukat és vezéreiknek Balogh István és Székfi Gyulát tekintették. E szerencsétlen csoport «ügnökévé» vált már kezdetben Nagy Töhötöm, aki közvetlen a háború befejezése előtt önfejlően keresztülvitte — sok mozgalmi vezető ellenzésére — a KALOT és a LEVENTE egyesülését.

A politikailag éretlen jezsuita, Nagy Töhötöm, a taktikai hibát jóvá akarta tenni s azért 1944 végén átment az oroszok táborába. Felajánlotta a moszkovitáknak szolgálatait annak fejében, ha nem oszlatják fel a KALOT-ot. Az oroszok, amikor látták, hogy egy nagy létszámú parasztfülszervi szervezetről van szó, kapva-kaptak az ajánlaton. A KALOT vezetői persze ettől kezdve nem járhattak a maguk független útját. Mindenben igazodniuk kellett a magyar kommunisták

által sugallt orosz kívánsághoz. Így vált e jelentős katolikus agrárfülszervi szervezet az 1945-ös választások idején a «haladó katolikusok» kezében a magyar moszkoviták politikai játékszerévé. És így sikerült megosztani a magyar katolicizmus társadalmi és politikai erejét 25 évvel ezelőtt. Mindez azért történt, hogy megakadályozták egy világnézeti keresztény párt alakulását és a választásokon való indulását, amely mögött a nagyteknélyű és szervezeteiben is ép magyar katolicizmus állhatott volna.

Sajnos, a haladó katolikusok nem a drasztikus tényeknek, hanem az orosz ágenseknek hittek, akik arról tájékoztatták őket, hogy az egyház-üldöző és véreskezű szovjet hatalom békés és humánus hódítóvá változott át: nem kell tehát tőle félni, lehet vele békésen együttélni.

A püspöki kar szerencsére tisztán látott. Emlegett körlevelében a kommunista taktikáról így nyilatkozott: «Isten különös irgalma, hogy megvagyunk! Nem bizonyult valóban a hír, amelyet az orosz sereg egyházat irtó szándékáról terjesztettek... Templomaink állnak és akadálytalanul folynak az istentiszteletek. De még súlyos idők várnak ránk!»

VECSEY JÓZSEF

DR. MISÁNGYI OTTÓ

75 éves

A St.Gallen Magyar Misszió tiszteletre és szeretetre méltó tagja, Dr. Misángyi Ottó április 20-án ünnepli 75. születésnapját.

Ötthon és külföldön ismert sportpedagógus, aki 19 éves korában ifjúsági magyar rekordot futott 400 méteren. Résztvett az első világháborúban s csak négyéves orosz fogság után térhetett vissza Budapestre. Itt negyedszázadon át volt a magyar testnevelés lelkes szervezője és tanára. Tevékenyen résztvett a magyar Testnevelési Főiskola alapításában, melynek hosszú éveken át tanára, majd igazgatója volt. Az olimpiai versenyeken négyeszer volt a magyar versenyzők vezetője. Oroszlánrésze volt a magyar sport ugrás-szerű fejlesztésében és nemzetközi sikereiben. Ezt a nagyszerű munkát folytatta a második világháború után itt Svájcban mint a maggingeni testnevelési iskola tanára és a svájci válogatott atlétaikai csapattal tréner.

Nagyszámú kiváló sportkönyv szerzője. Tekintélyt leginkább mutatja, hogy a trénernek világ-szövetsége díszelnökévé választotta s tagja lett az Olimpiai Akadémiának.

Misángyi Ottóban mi emellett leginkább a nagy magyar gondolat és izzó hazaszeretet hordozóját tiszteljük, aki hitvalló lélekkel térdel le vasárnaponként az Úr asztalához s jőpéldájával, pontosságával és mindenekelőtt szerénységével így adóniáinak ragyogó és vonzó példát.

Az évforduló alkalmával családias ünneplés keretében akarjuk köszöneti a tavasz folyamán, a magyar szentmise után kb. 11 órakor a kolostorépület egyik termében St.Gallenben Misángyi Ottót. Erre az ünnepélyes megemlékezésre — melynek időpontját lapunk következő számában közöljük — a St.Galleri Magyar Misszió lelkésze szeretettel meghívja a jubiláns barátait, tisztelőit és tanítványait.

FONTOS TUDNIVALÓK

Az Életünket Európában a helyi lelkészeknél lehet megrendelni. Ahol nincs magyar lelkész, vagy ahol az illetékes magyar lelkész nem vállalja a lap terjesztését, onnan az előfizetők a lapot egyénileg a központi kiadóhivataltól kérjék (9000 St.Gallen, Gallustr. 41, Suisse). Természetesen indokolt esetben mások is kérhetik és előfizethetik a lapot egyénileg a központi kiadóhivataltól.

Lapunk előfizetési díja 1970. évre is 8.— svájci frank mar ad. (Tengerentúlról légipostával 5 US dollár.) Ugyanakkor a helyi lelképásztoroknak azokért a példányszámokért, melyeket Kedves Olvasóinknak kiküldenek, 1970 január 1-től felemelt árat kell fizetniük. Jötevőnk ugyanis, aki az indulásnál anyagilag segítette vállalkozásunkat, támogatását csak egy évre biztosította lapunknak. Ez a legtöbb esetben azt jelenti, hogy a helyi lelkészek csak akkor tudják az előirányzott példányszámot tartani, illetve átvenni, ha a híveiktől az előfizetésekre legalább kétszer akkora összeg folyik be hozzájuk, mint az előző 1969-es évben.

Nagyon kérjük tehát minden K. Olvasónkat az előfizetések minél előbbi rendezésére, hogy lelképásztoraik fennakadás nélkül tudják a lapot továbbra is járítani.

*

Lapunk anyagi helyzetén akarunk javítani, amikor hirdetéseket is elfogadunk. Az első év kísérletezései és tapasztalatai alapján kétféle hirdetés közlésére vállalkozunk:

Az első keretnélküli hirdetés, amelynek a legkisebb alakja 7 cm x 5 cm s a díjszabása minden egyes alkalommal 20.— DM; félévre 100.— DM s egész évre 180.— DM.

A második a keretes hirdetés, amelynek szintén 7 cm x 5 cm a legkisebb alakja s a díjszabása a keretnélkülinek kétszerese.

Hirdetéseinket a helyi lelkészeknek adjuk át, de indokolt esetben, pl. fogytán van az időnk, fordulhatunk egyenesen a Gazdasági Bizottság elnökéhez: P. Szőke János, D. — 7000 Stuttgart, Werastrasse 65. Tel. 43 37 86; sőt a nyomdához is (Ungarische Buchdruckerei, CH-9000 - St. Gallen, Gallustrasse 41. Tel.: (071) 22 55 28), de ebben az utóbbi esetben jelezzük, hogy a hirdetést egyidejűleg a Gazdasági Bizottságtól is kértük és az első megjelenésért esedékes díjat a n n a k postacsekkejére átutaltuk: Ungarisches Seelsorgeamt, Postscheckamt Stuttgart, Nr. 21 90.

A hirdetésekkal kapcsolatos fenti eljárás díjszabás 1970 május 1-től érvényes.

Magyar órásüzlet Zürichben

Schmidt Ferenc dipl. órásmester szaküzletét a Dübendorfstrasse 11. sz. alatt (Post Schwamendingen) megnyitotta. Márkás órák és ékszerek. Javítások garanciával. Certina és Roamer képviselet. Tel. (051) 41 45 95

Szólalj meg!

Ha csak egyet választhatnánk a kétezeréves keresztény szobrászat remekei közül, gondolkodás nélkül a S. Pietro in Vincoli Mózesé vennénk el a pálmát. Meg is látogatja minden turista. Sokszor fecseggve, nevetgélve lépnek be a márványudlóra. Egyikük sincs előkészítve a világ minden részéből érkező tarka zsidóságban a meglepetésre, mikor az oszlop mögött vértanul éljük ül a köcsoda. Elnémulva önkéntelenül csak sutogni kezdenek. Megdöbben áhiattal lesik, hogy megszólaljon a köpróféta.

Egy vad titán emberfeletti műve. Csak ezerévenként, vagy még ritkábban születik, aki véssével és kalapáccsal így tudja kihántani a kőből a benne rejtőző látomást. Ihlet, elragadtatás, vívódás, az emberiség mély örvényeivel a fölmagasztalásig. Carrara fehér hegyeinek annyi köbméter lehetőségéből egy márványtömb és milliárd emberanyagból egy köfaragó véletlen összehalálása. A nagy személyeket ábrázoló filmeket rendszerint keserű szájjal hagyjuk el, mert epigon próbálta megjátszani az óriást. Itt a legnagyobb művész által megfaragott legnagyobb próféta szól házzánk.

1506 januárjának egyik reggelén Felice di Fredis szőlősgazda alatt beszakadt a föld a S. Maria Maggiore mögött a Titus termái helyén. Délre már derékgig kinyújtózott ideiglenes sír-

jából a Laokoon-csoport. Michelangelo és Sangallo a pápa parancsára már a helyszínen vitakoztak a csak Plinius írásaiban megemlítt trióról, mikor II. Gyula is megérkezett. 600 aranyat adott a parasztnak s ráadásul a jogot, hogy az Ara Celi-ben temetheti magát márványjelirattal: Itt nyugszik, aki megtalálta Laokont.

Kísérteties ez a feltámadási dátum. Pont Michelangelo jelenlétében. Dávidja Firenzében már áll. Egy éve, hogy II. Gyula megbízta siremléke kivetelezésével. Még nem sejtette, hogy Laokoon kínját szenvedni majd miatta. 40 évi vívódás, sőt haláláig megmaradt a keserű epe. 8 év múlva vágott rá először Mózes tömbjére. 30 évig véste megszakításokkal. Az utókor szerencsésére belezsejtlenül, habkömtesen maradt a rabszolgák 4 alakja. Kb. 40 figura sohasem léphetett ki a kő méhéből. Dantei árnyakként kísérték sírjág.

Ha vajdó kövekből gyötrelmekkel kitörni készülő rabszolgákat a Laokoon mellé állítjuk — nyilvánvaló, hogy Michelangelo a «barokk atyja» már túllépett a klasszikus reneszánszon. Laokoon nélkül is ez az új fázis már megkezdődött. De lehet, hogy egyszer majd ezzel a dátummal jelzik az új stílus születésnapját.

Minden kultúrlebonnyolódás 3 fázisú: primitív, klasszikus és barokk. Érdekes még századokban

mérve is, majdnem egyforma a görög és olasz lefolyástartam. A klasszika a megtalált egyensúly. A holtpontról nyugalma mozdulatlanossággá sűrített tartalom. Krisztus fájdalma éterien elvont, a széthasított fejű mártír fájdalma nem borzol föl. Mona Lisa ki nem mondja mosolyát. — A barokk kifordul a horizontból és vertikál egyensúlyából kontrapostoba pendülő íjjá. Az erek kipattanni készülnek. A szenvedély tengere habborog. A megfeszült alak beszél, ha nem is halljuk a hangot. Csak azok legyintenek a barokkra, akik összekeverik a szellem törvényes folyamát a mellékágakban rothadó maniros kísértő jelenségekkel. E buta azonosítás miatt lett rosszízű szó a barokk.

Visszatérve az eruptio szenvedélyre, nem véletlen, hogy a római néplelek Mózes megrepedt, roppant térdéből mesét fakasztott. Egyszer esti homályban látogattam a ködöriást fekete sebével a térdkalácsán. Eléje képzeltem a fájdalmak között szülő művészt, aki hol vad, hol simogató kézzel járta a szerszámaikat a márvány porusain. Az utolsó hetekben zárt ajtókat mögött éjjel-nappal dolgozott, hogy fölfokozza az élményt az elpatlanás előtti pillanatig. Csizmába püffedt lábakon, gyertyával a homlokán. Mit izgatja, hogy hajába ragad a forró gyertyalé? Ezzelöként verte vasát az extázis végső kínjában. Egy pillanathat. túl téren és időnkön, amint a gyertyák kísérteties fénye visszalobbant a szűzfehér márványcsillámokról, maga is megrökönydött s hogy kimondassa Mózesrel a szót, mely ajakzugából

kipattanni készül — kalapácsával a térdére vágott s rákiáltott: szólalj meg!

A szobor, bármekkora ember elámitó műve, nem tudja hanggá fogalmazni az arcába rótt kifejezést. Talán sohasem fog senki többé nagyobb alkotni — és mégis kérdezem, hol van ez a szobor még attól, hogy ész és szív is lenne benne, csak mint egy kis gyerekben. Hol van az a szobrász, aki olyan díszkosztvető faraghatna, mely célba dobna korongját. Hol az a festő, aki élő mosolyt festhetne. Hol az a mérnök, mégha milánói vagy kölni dómról is van szó, aki megkonstruálhatna egy élő búzaszálat kalászával. Megittasodhat vagyunk az emberi technika csodáitól. Hol van egy tervező, mégha a Marsba dobta is rakétáját, aki összeállíthat egy kis mardárszárnyat, olyan ösztönnel, mely célba talál térkép és radar nélkül s visszatér fészkeire s új pihés fiókákat hoz létre.

Nem akarom lebecsülni az emberi teljesítményt. Korlátolt butaság lenne. Nem kultúr-pszichizmus beszélek belőlem. Csak azt szeretném kérdezni a Mózes előtt álló turistától — gondolt-e arra, ki lehet az, aki a prófétát is, a szobrászt is, a háborgó tengert, a vad orkánokat, a szunyog zenéjét s a szivárvány derűjét létrehozta.

Effeta! Szól-e Alkotójáról a bennünk és kívülnk áradó világ?

PROKOP PÉTER

Dr. Mehrle Tamás

Félelem szülöttje-e az Isten? (II)

Az ószövetségben Isten e szavakkal mutatkozik be a zsidóknak: «Az Úr, az Úr, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú és igazságú, aki irgalmas marad ezrek számára, megbocsát hamisságot, vétet és bűnt, de nem hagyja a bűnt büntetlenül, megbünteti az atyák álmosságát a fiakban és a fiak fiában harmad és negyediziglen» (Ez. 34, 6-7). Bár e szöveg az igazságos büntetés gondolatát erősen érvényre juttatja, — sőt a mai ember már nem is érti meg a harmad és negyediziglen való büntetés szükségességét — a szembeállítás a büntetés és irgalom között jól érzékelteti, hogy nagyobb az Isten jósága és irgalma mint az embert sújtó igazságszolgáltatása. Jellemző az is az ószövetségi Isten-kinyilatkoztatásra, hogy az idő haladtával Isten szeretete a választott nép iránt egyre meggyőzőbb akcentusokat vesz fel. Ozeánál Isten szeretete atyai-anyai vonásokat mutat fel (Oz. 11). Izaiásban Isten a maga szeretetét az anyai szeretet fölé helyezi: «Hát elfeledkezhetik-e az anya gyermekéről, hogy ne könyörüljön méhe fián? És ha elfeledkezne is: én te rólad el nem feledkezem» (49, 15). Jeremiás Istennek Izraellel kötött szövetségét házassági kötelékhez hasonlítja (2,2; 3,1; 3,12; 4,1; 31,5).

A tökéletes istenszeretben nincs félelem

Ezzel ellentétben az Úr Jézus is igen kemény szavakat intéz követőihez és ezeket nem szabad evangéliumból kiiktatnunk, ha nem akarjuk az újszövetség jóhírét meghamisítani. Így például azt mondja apostolainak: «Ne féljétek azoktól, akik a testet megölik, a lelket pedig meg nem ölhetik, hanem attól féljétek inkább, aki mind a lelket mind a testet elvesztheti a kárhozatban» (Máté 10,28). S számtalanszor tér vissza az Üdvözítő példabeszédeiben ez a kifejezés: «és leszen sírás és fogak csikorgatása» (Máté 8,12; 15,42; 15,50; 22, 13 stb.). S a világ végére vonatkozó hasonlatában a király e szavakat intézi majd a gonoszokhoz: «Távozzatok tőlem, ti átkozottak az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készített» (Máté 25,41). Ha e példabeszédekben sok mindent képletesen is kell értenünk, annyit mindenesetre akarnak jelezni, hogy a hívő az örök boldogságot saját hibájából el is tévesztheti és hogy Isten igazságos de megvesztegethetetlen bírós. Krisztus épp irántunk való szeretetből tárta fel előttünk ezeket a kemény igazságokat, hogy üdvös félelemmel eltelve keressük igaz boldogságunkat, ahogy Szent Pál írja a Filippiekhez intézett levelében: «félelemmel és retteggéssel vigyék végbe üdvösségeteket» (2,12).

Bármennyire igaz is, hogy az ószövetségben

is a szerető Isten nyilatkozta ki magát, bármennyire is kétségtelen, hogy a félelem perspektívája az újszövetségben is megvan, az újszövetség legsajátosabb vonása mégis az, hogy az isteni szeretet megfoghatatlan csodáját nyilatkoztatja ki. E szeretet csodája nem éppen csak abban áll, hogy ezentúl minden hívő ember Istenben nemcsak teremtményét és urát tisztelheti, hanem benne szerető atyját is láthatja, nem is abban, hogy tudja, hogy ez az atya mindig kész megbocsátani és a tékozló fiút házába visszafogadni, hanem abban a misztériumban, hogy Isten Fiát adta a világnak, aki emberi természetben érettünk szenvedett és meghalt, hogy mindenkit, aki benne hisz, Istennel kiengeszteljen és öhozzá visszavezessen.

Mondanom sem kell, hogy az a tudat, hogy az Atya szeretetből adta nekünk a Fiát és hogy a Fiú szeretetből áldozta fel életét érettünk, az Istentől való félelmet teljesen háttérbe szorítja. A hívő lélek Szent Pállal mondhatja: «Ha Isten velünk, ki ellenünk? Ő tulajdon Fiát sem kímélte, hanem odaadta mindnyájunkért: hogyan ne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?... Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség, üldöztetés vagy éhínség, ezen diadalmaskodunk ő általa, aki szeret minket» (Rom. 8, 32-37). A keresztény hívő alapérzelme tehát nem a félelem, hanem a szeretet, hála, bizalom Isten iránt. Ily értelemben mondja Szent János is: «A szeretetben nincs félelem. A tökéletes szeretet nem fél össze a félelemmel, mert a félelem gyötrelmessel jár. Aki fél, az még nem tökéletes a szeretetben» (I Ján. 4, 18). A félelem, mondottuk, háttérbe szorul, előtérbe legfeljebb esendőségünk és bűneink tudata hozhatja. Önmagunk esendőségének a tapasztalása, hűtlenségeink és bűneink tudata joggal élesztheti fel bennünk a félelmet. A keresztény ember, aki Istent szereti, tulajdonképpen nem Istentől fél már, hanem önmagától, attól, hogy vétke által Istent megbántja és Istentől elfordul. S aki Istentől elfordul, az mindig félhet, hogy ebben az állapotban megmarad. A kárhozat sem egyéb mint az Istentől való elfordulásnak a véglegesítése és szentesítése. S mivel sok hívő még nincsen abban a «tökéletes szeretetben», melyről Szent János beszél, ezért jó is, ha a büntető igazságot szolgáló Istentől fél, mert ez a félelem visszatarthatja a bűntől. S ha már teljes a szerető Isten iránti hűtlenséggel már nem bántja meg, akkor az Istentől való szolgáló félelem megszűnik és átalakul gyermeki félelemmé: az Istent szerető lélek már csak attól fél, hogy mennyei atyját hűtlenségével megbántja. A magyar kifejezés «Istenfélelem» tulajdonképpen

bibliai eredetű és nem a szolgáló félelmet. hanem Isten gyermekének tisztelő és szerető félelmét akarja kifejezni.

A keresztény hitben a félelem mellett a szeretet a nagyobb erő

Ezzel megadtuk a választ nemcsak az első, hanem a második kérdésre is. Ha a félelemnek helye is van a vallásunkban és az Isten-hit kialakulásában, a keresztény hitet mégsem a félelem, hanem a szeretet jellemzi. Arra nem kell törekednünk, hogy a félelmet teljesen kizárjuk a vallásból — Krisztus Urunk sem tette — hanem azon kell lennünk, hogy az Istentől való félelemre okunk ne legyen, illetőleg, hogy a bűntartsuk a legnagyobb rossznak és csak tőle féljünk. Az igaz, hogy hitünk tökéletlenségére vall, ha imánkban mindig csak evilági kívánságaink teljesítését kérjük. Nem mintha ezeket Istentől nem kérhetnénk, hisz Krisztus maga tanított arra, hogy a mindennapi kenyérért is imádkozunk. De elsősorban az üdvösségünkért, Isten országának az előzetelért kell imádkoznunk, a többi mennyi Atyánk hozzáadja nekünk (Máté 6,30). A «házagpótló» elmélet elfelejti, hogy Isten minden jónak, minden természetes és természetfeletti jónak a forrása. Igaz tehát, hogy Istent nemcsak az élet határán, nemcsak gyengeségeinkben, hanem életünk középpontjában, erőink birtokában is kell keresnünk, ám életünk útja erőink teljében is mindig teremtményi esendőségünk szakadéka fölött vezet el. Ezért visszaélés lenne karba tett kézzel isteni csodától azt várni, amit magunk is megtehetünk. De az ember teremtmény marad mindvégig, a tudomány és a modern civilizáció minden vívmánya sem feledtetheti el velünk teremtményi végeségünket és szegénységünket. Ha Istentől várunk és kérünk minden jót, még azt is, hogy saját magunk a jóban kitarthassunk, nem élünk vissza Istennel, csak Krisztus Urunk akaratát teljesítjük, aki azt mondta: «Kérjétek és adatik nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és megnyitják nektek... Ki ad közületek fiának követ, ha kenyeret kér? Ha tehát ti, bár rosszak vagytok, tudtok jót adni fiataloknak, mennyivel inkább ad a mennyei Atyátok jót azoknak, akik kérnek tőle» (Máté 7, 7-11).

**

Ha a mai ember társadalmi vonatkozásban nagykorúságra is tett szert, vezetés illúzió lenne azt hinni, hogy Istennel való viszonylatában is nagykorú lett, hogy megszűnt Isten gyermeke lenni és benne már csak a «pártnerét» láthatja.

Hitvallás a vonaton

A vas megyei Ostfiaszszonyján tartottunk misztériót közvetlenül a háború után. Ott szálltunk fel kollégámmal, persze reverendában, az utolsó pillanatban egy zsúfolásig megtelt pesti sebesvonatra. Éppen két hely üres volt s mi azt nagyszerűen birtokba is vettük.

Előkotórásom tászkámból az imakönyvet. A deszkával üvegezett ablakon át nem sok világossághoz jutok, de szerencsére a szemben lévő oldalon valódi ablaküveg bocsátotta be a pazar fényt. Így aztán kissé háttal fordulva jól látom a betűket, de így veszem észre azt is, hogy szomszédom, egy terebélyes asszony, igen szemmel tart. Egy pillanatra találkozott tekintetünk: egy dacos és duzzadt arc valami gyermeki kíváncsisággal figyelt.

A szemben ülő két asszony beszélgetni kezd orosz nyelven. Hirtelen nem vettem ki, miről van szó, de tisztán értem, hogy a szomszédom csendre inti őket, miközben maga is jókat vihog. Na, gondolom, oda az imádság; jó társaságban vagyunk. Mieltem ugyan az imádságot, de most már fülem eszmecseréjüket kísérté.

— Nézd, még csak bajusza sincs; biztos az apja nem engedte meg neki.

— Nem, talán a feleségének nem tetszik a bajusz, — toldotta meg a másik a bölcsességet.

— Te, hát ezeknek, azt mondják, nincs is feleségük!

— No dehát már hogyne lenne. Hát ki látott ilyet! A pópának nincs felesége?

— Hát én nem tudom, de valahogy így mesélte nekem a kapitán Fiodor. És hogy vannak papok, akik asszonyok!

Vitájuk ahhoz a ponthoz ért, amikor úgy láttam, felette kívánják, hogy én adjak nekik magyarázatot. Rájuk vetem tekintetemet, mire a szomszédom megkérdi:

Van feleséged?

**

Nagy küzdelem zajlott le bennem. Letagadjam, hogy értem őket... Ez lenne a kényelmesebb álláspont, de valahogy nem illik hivatásom-

hoz. Döntöttem hát, hogy válaszolok. A három év keserves gyakorlatával, ha nem is a nyelvükön, de hozzá valamilyen hasonló módon.

— Feleségem nincs. Nálunk a papok nőtlének. Mi a házasságunkat az Anyaszentegyházal kötjük meg az imakönyvvel, — s mutattam a kezemben szorongatott breviáriumra.

Szerencsére a mellettem ülő megértette, amit mondani akartam és iparkodott azt megértetni a másik kettővel is. A végén azonban gúnyos, féltékeny nevetésük elvette magyarázatom minden költői szépségét és erejét.

Erre mind a hárman nekem estek és jöttek a szebbnél szebb ajánlatok.

Na, mondom, sokat is nyernénk, ha olyan valakit kellene feleségül venni, mint ti vagytok.

Gondoltam, hogy jobban megharagszanak ezért a megjegyzésért. Helyette inkább a szerzetesnők felől érdeklődtek. Láttam, nehezen jönnek tisztába ezzel a papokhoz hasonlóan egyházi egyenruhát viselő női intézménnyel. Egy hosszú nehéz fejtegetésben, amit látszólag figyelemmel hallgattak, beszéltem az Istennek szentelt élet szépségéről, érdemeiről; de hogy nem volt sok hatása, azt az utána következőkből levonhattam.

Szerettem volna végét szakítani az egyelőre haszontalannak látszó tere-ferének, ellenfeleim karmai azonban szoritottak. Hiába nyitogattam, hajtogattam a könyvemet, az egyik ismét belénkötött. Nagy hahotával az előző szavaimba kapaszkodott.

Azt mondtad, hogy Isten miatt rontjátok el az életet, mikor pedig Isten nincs is; és olyan kiabálásba törtek ki mint a vadlibák. Csak hallgattam és vártam. Végre némi csend lett, de akkor már az egész kocsit odafigyelt a sarokba, ahol az én szegény fejem volt sarokbaosztva.

Elkezdtem a legegyszerűbb Isten-érveket, mert hiszen a hallgatósághoz kell alkalmazkodni. Ezek az egyszerű érvek is magukban igen erősek és így olyan probléma elé állították higgadt gondolkodáshoz nem szokott fejüket, hogy minden igyekezet ellenére se tudtak azokhoz hozzászólni. Nem maradt érvük, se kiút. Megsejtettem a vihart, de már nem volt menekvés. Dühötől taj-

tékozva, felugrálva elkezdtek kiabálni: Nyet Boch, nyet Boch, vagyis hogy nincs Isten.

Biztonságom, bátorságom kezd az inamba szállni, mégis válaszoltam. Inkább hangerővel érvek helyett: Jest Boch, jest Boch! Van Isten. Az előttünk levő padban a fiatal emberek feltérvélve hátrafordultak és hallom, hogy ők is másokkal együtt kiabálják: Jest Boch, jest Boch. A veszedelmes túlerő elhallgattatta vitatársaimat.

**

Közben befutottunk Pápára. Egyik ellenfelem, már lecsillapodva, csendben szedte a cökmökjait. Hangtalanul nézett rám. Mégis mintha szeméből eltűnt volna a harag; inkább valami lehangoló szomorúság ült ki arcára. Köszönés nélkül elment.

A figyelem elterelődött rólunk. A következő állomásnál leszáll a másik orosz nő is. Ketten maradunk a szomszédossal és a harc fáradaival, csendben.

Egyszer csak azt veszem észre, hogy erősen figyel, ahogy olvasom könyvből az imát és könnyek peregnek az arcán. Megkérdezem, miért sír?

Nehezen jött szó az ajkára. Csak hullottak egyre bővebben a könnyei. Nagy házaogás beszállt a fiáról, akit Kievből hagyott életveszélyes állapotban, pedig, mondja, mennyire örült, mikor hosszú évek után hazakerült a harctérre.

Megindított az anyai fájdalom; már azt hittük, hogy ezeket az érzéseket kilopta az új társadalom az anyák szívéből. De mintha sejtettem volna, hogy ez még nem minden. Valóban csak kezdete, függőhúzása volt az előttem feltáruló tragédiának.

**

Elhallgattam mintegy részvétképpen az anyai fájdalom előtt. Neki azonban még sok mondani-valója volt és úgy látszik, most emberére akadt, ki kellett hogy törjön minden a lelkéből. Szavai- ban mindenestre az akkor még közeli háború minden erőszakossága, túlkapásai, erkölcsi és anyagi nyomora is tükröződtek.

— Jaj, csak egyszer adná az Isten, hogy viszontláthassam őt. Istenem, Istenem! — sóhaj-

NYISZTOR ZOLTÁN

most megjelent új könyve,

Vallomás

magamról és kortársaimról

beszéd és vita tárgya lesz.

A 408 oldalas kötet

a szerző kalandos élete keretében markáns színekkel rajzolja meg

a kor képét

a Millénium éveitől

a háborús összeomlásig.

A könyv ára 5.— dollár

vagy annak megfelelő más valuta

Megrendelhető:

a szerzőnél — Róma,

Via Porta Angelica 65 — és a

Magyar Nyomdánál

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Gallusstr. 41. Schweiz

MAGYAR NYOMDA

UNGARISCHE BUCHDRUCKFREI

vállal mindenfajta nyomdai munkát!

Cím: Ungarische Buchdruckerei

Telefon: (071) 22 55 28

St. Gallen, Gallusstr. 41. Svájc.

Ez az önmagunkkal való beérni akarás az emberi hübrisznek örök kísértése. Ez kísértette és vitte bűnre az első embert is: «Olyanok lesztek mint az Isten» (Gen 3,5) Isten akarja ugyan, hogy hozzá hasonlóak legyünk. Hisz képére és hasonlatosságára alkotott bennünket, de ezt csak kegyelmével érhetjük el és kegyelmét mindig alázatosan kérnünk kell tőle. Ha Isten bennünket gyermekei és barátai sorába is fogadott, sohasem szabad pusztán saját teremtményi erőinkben bízunk, hanem az Úr Jézus kegyelmei segítségére kell életünket alapoznunk: «En vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad, én pedig öbennem, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem tehetnek. Ha valaki nem marad bennem, kivetik mint a szőlővesszőt és elszárad. Egybe gyűjtik és tűzre vetik és megég. Ha bennem maradtok, és a tanításom bennetek, kérjétek és amit csak akartok, meglesz nektek» (Ján. 15, 5-7).

totta, vagy inkább nyögte összezárt fogai között.

Megakadt bennem a lélekzet. Mondjak-e valamit? Feszítsem-e tovább az elpattanni készülő hűrt. Talán a papi szív, mely néha kegyetlennek látszik, a lélek mértéketlen szeretetében, szólt meg nyers szavaimban. De hiszen előbb hadakoztak Isten ellen. Még a létét is tagadták és most segítségét várja?

Rámnézett nagy fájdalommal. Aztán elkezdett beszélni. Izgalomtól vallomását azzal kezdte: Semmi sem igaz abból, amit az előbb mondtunk. Hogy Isten van, azt jobban tudjuk, mint ti. Hiszünk benne nagyon sokan, jobban, mint ti, akik ezt ki is mutathatjátok. — Mi most a pokolban vagyunk, ahol nem lehet Istennek még a nevét se kiejteni. Mondanunk kell az ellenkezőjét, főleg mikor többen vagyunk együtt, mert nem lehet bízni senkiben.

Azt hiszitek, hogy mi nem tudjuk és nem látjuk a dolgokat? Azt gondoljátok, hogy mibe-lőlünk a meggyőződés beszél? — No, nem! Egyes egyedül a félelem.

Olyan volt a nagy kinyilatkoztatás, mint valami gátszakadás. Közben állandóan figyel, nem hallja-e valaki. Újra meg újra előtörték könnyei. Ki vesz öt rubelt és minden áron nekem akarja adni, hogy imádkozzam fiáért. Szabadkozom. Előveszem a könyvet, ahová a miséket jegyzem fel, hogy lássa, ugyis mondok érte szentmisét, de nem tágit.

Aztán gyors mozdulattal begyűri kendőjét a tászkába, fejére igazítja kerekded sapkáját. Közben egyre könyörög, el ne áruljam; és hogy imádkozzam-értük.

Most veszem csak észre, hogy megérkezünk Győrbe. Búcsúzkodunk. Remeg amint kezeimet fogja és hálálkodik. Kér, hogy amikor olvasom az imádságot, kérjem azt is, hogy virradjon fel egyszer az igaz hit napja Oroszország felett!

Kintről megegyeszer visszanézett, már közbős, semmitmondó arccal.

A közelebb ülök nekem estek: Mi az, mi történt? Mit mondtott? Miért sírt? Nem válaszoltam, de remegett kezében a breviárium, amint imádkoztam... Oroszországról.

P. RUZSIK VILMOS

Események és közlemények

FRANKFURT.

A Magyar Egyesület 1970. évi kultúrelőadásain a következő témák szerepelnek: áprilisban:

Réti István okl. mérnök tart előadást ezzel a címmel: «Magyarországi hadműveletek 1945-46. években»;

májusban:

Gerencséri-Grenzer Béla mérnök tart előadást az «Egészséges táplálkozás napjainkban» címmel;

júniusban:

Szendey Györgyné: «A testápolás és kozmetika szerepe a mai ember életében» c.; szeptemberben:

Eötvös Péterné tart előadást a mai orosz irodalomról;

októberben:

Szatmáry István előadásának címe «Az adatfeldolgozás jelentősége és feltételei»;

novemberben:

Suhari László «A magyar nyelv kifejlődésének története» címen tart előadást.

decemberben:

P. Fábry László főiskolai tanár második előadását tartja «A hit a mai világban» c. Az előadások helye a Kolpinghaus egyik külön terme.

Basel. A húsvéti lelkigyakorlatokat P. Kovács Angelus kapucinus atya tartotta márc. 5. 6. 7. és 8-án. A munkanapok estéin is szép számmal jelentek meg a hívek a szentbeszédre. Vasárnap sokan járultak a szentáldozáshoz. A lelkigyakorlatot tartó atya elismeréssel nyilatkozott a baseli hívők buzgóságáról.

«HAZÁNKAT ÚJRA MEG KELL VÁLTANI»

Nagyszerű ünnepélyt rendeztek a berni magyarok március 15-én. Az ünnepi műsort Nagy Györgyné szervezte meg, aki táncsoportja fellépésével igazi magyar népi keretbe foglalta az ünnepélyt. Dr. Fábrián András a táncsoport tagja lelkesedéssel adott elő egy székely csüddögölőt.

A magyar gyermekek is táncoltak és mindenkit meghatótt kedves esztelenységük, amint a zenére mozogni igyekeztek.

Rendkívül emelte az ünnepi műsor színvonalát Mahacsek András operanékes fellépése. Előadása művészi, felkészültsége kifogástalan, fellépése szerény és magabiztos volt. Két részletet adott elő a Bánk-bánból: a János vitéz «Egy rózsaszál» dalbetéjtét és Lehár «Deres a határ» című dalát énekelte. Zongorán kísérte Solch Katalin.

Az ünnepély kiemelkedő eseménye Dr. Tóth János, genfi egyetemi tanár ünnepi beszéde volt. Előadása merőben különbözött a szokványos március 15-i megemlékezésektől. Nem állt meg a 122 évvel ezelőtti «esernyős forradalom» eseményeinek — vagy következményeinek — felidézésénél, hanem «a három forradalom és ami utána következett» címmel pátozmentes történelmi értekezést tartott. A «három forradalom» — az 1948 márciusi, az öszirőzsás és az 1956-os — kibontakozásának körülményeit, eseményeinek kibontakozását hallottuk néhány szóban. Nincs vesztes forradalom, mégha a látszat azt is mutatja, — állapította meg befejezésül az ünnepi szónok — hiszen 48 nélkül nincs 67-es kiegyezés, 56 véráldozata pedig viszonylagos enyhülést hozott hazánkban és további következményei még kiszámíthatatlanok.

Bak Tamás Vörösmarty és Petőfi forradalmi verseit elevenítette meg és így aláhúzta a szónok legfőbb mondanivalóját:

«Hazánkat újra meg kell váltani!»

P. CSERHÁTI FERENC

Brüsszel. Február 8-án, Farsangvasárnap a brüsszeli Magyar Házban az esti szentmise után jársangi vidám est volt, melynek programjában közös vacsora (jársangi jánkál), magyar nótázás és tánc szerepelt. — Március 1-én a Magyar Ház nagytermében vetített képernyőn volt «Az Izlám spanyolországi emlékei» címmel P. Salamon László brüsszeli magyar lelkész röviden ismertette a mohamedánizmust, majd színes vetített képekkel mutatta be Sevillát, Cordobát, Granadát, a szébbnél szébb — főleg arab — építészeti remekeit.

Megünnepelte a brüsszeli magyarság március 15-ét is. A Magyarország szabadságért felajánlott esti szentmise után hazafias ünnepély volt a Magyar Ház nagytermében, melyet zsűfoglalás megtöltöttek az ünneplő magyarok. A terem legfőbb díszje az a magyar nemzeti zászló volt, amelyet az 1967-es nagy fatimai zárandoklat alkalmával VI. Pál pápa is megáldott. Az ünnepély keretében Szabó Mátyás tartott előadást Petőfi Sándorról, akinek költeményeiből magyarruhás fiatalok adtak elő szemelvényeket. A Magyar Iskola kis növendékei a Himmusz versszakait szavalták. Az ünnepély a Szózat eléneklésével ért véget.

Stuttgart. A stuttgarti szervezetek közös rendezvény keretében emlékeztek meg a magyar szabadságharcról. Szombaton, március 14-én este 7 órakor a Wartburg hotel különtermeben gyülekeztek. A tágas terem kicsinek bizonyult, annyian jöttek az ünnepségre. A Szózat és a bevezető szavak után Réti István okl. mérnök szak szerű ismertetést adott Görgeiről, a szabadságharc hadvezéről, aki kétségtelenül a magyar történelem egyik legvitatottabb egyénisége. Felolvasását nagy tetszésnyilvánítás követte. A kulturális programot a magyar hétvégi iskola gyermekei adták. Kissé németes hangulattal, de magyar szívvel költeményeket szavaltak a szabadságharc irodalmából.

Königstein. A «Kirche in Not» 20. kongresszusa ez évben ismét július hó utolsó hetében, Königstein-ben lesz. A kongresszus témája: «Brüderlichkeit: Illusion oder Chance». Egyháziak és világiak jelentkezését már most kéri a főlelkészség.

Zürich. A Magyar Római Katolikus Szent István Plébánia, a Magyar Római Katolikus Szent Erzsébet Nőegylet és a Zürichi Magyar Római Katolikus Státus (Egyháztanács) új címe:

8005 Zürich

Schrenngasse 26.

Tel. (051) 35 41 78

Levelezési cím:

8025 Zürich

Postfach: 5242

Johann Vonderach churi püspök márc. 16-án fogadta a Zürichi Magyar Rk. Státus küldöttségét. A küldöttség hálás köszönetet mondott a zürichi magyar katolikusok nevében az önálló magyar missziós plébánia létesítéséért és tájékoztatta a püspök urat a zürichi magyarok életéről. A Püspök Úr kitüntetett figyelemmel hallgatta a beszámolót és áldását adta a Zürichi Magyar Egyházközség működésére és minden tagjára.

DR. KERÉNYI GYÖRGY

Neuchâtel. A biafrai éhínségek javára a neuchâtel magyar istentisztelet alkalmából 10.— franknyi gyűjtés folyt be.

Burg Kastl. A magyar reálgimnáziumban március 12-15 között volt az ifjúság lelkigyakorlata. Az alsósoknak P. Juhász Ferenc, a felső osztályoknak P. Matyasovich Henrik tartotta az előadásokat. Közben bemutatták az olasz Parrolini Jézus életéről szóló filmjét is, amely nagy hatással volt az egész ifjúságra.

Bécs. Révai István előadására nagyszámú közönség gyűlt össze febr. 27-én a Szent István Otthonban. Előadásában, amely a felvidéki magyarságról szólt, hiteles források alapján mutatta be a felvidéki magyarság sorsát 1945-től. A fejlődés 4. fázisában a felvidéki magyarság történetét már mint elismert kisebbség törvényes keretek között ápolhatja nyelvét és kultúráját. Az előadást élénk hozzászólások és vita követte.

Regensburg. A németországi magyar lelkészek szokásos tavaszi lelképásztori konferenciája április 15-16-ig lesz. Az értekezlet helye: Regensburg, Erzbischof Dr. Michael Buchberger Studentenheim, Weiherweg 6.

Program: 1. Az otthoni helyzet.
2. A Szt. István jubileum további feladatai.
3. Életünk.
4. Tervek, mint főbb megbeszélési anyag. (MET)

München. A Münchener Magyar Egylet 1886 e. V. március havi gyűlésén a Találkozás Házában márc. 7-én a magyar fiatalok jól sikerült márciusi ünnepélyt tartottak. Az 1848-49. évi szabadságharc ismertetését Petőfi, Arany, Vörösmarty versei mellett Liszt II. Rabszólója, Erkel Bánk-bán bódala és Kossuth nótája tette színessé. A jól sikerült műsorból külön ki kell emelnünk Vinzer Imréné, fiatal művésznő elragadó szavallatát.

Münchenben a magyar róm. kat. egyházközség szokásos elsővasárnap rendezésében márc. 1-én a magyar szentmise után Kronfuss Vilmos amerikai újtárú tartott értékes vetített képernyő előadást. Az előadó vázolta Amerika sokrétű lakosságának életmódját, nagyságának és hatalmának titkát. A résztvevők nagy elismeréssel jutalmazták a színes előadást.

FIGYELEM!

A május 7-10-ig tartandó Világi Munkatársaink Kongresszusára 70 hely áll rendelkezésre. Részvételi díj: személyenként 10.— DM. A Münchenből 50 km-re lévő Freisingbe szeretettel várjuk munkatársainkat. 44 Európában működő magyar lelkészből várjuk a jelentkezéseket, ezért a részvétel bejelentése a főlelkészségre **m i e l ő b b** kívánatos!

A RÓMAI SZENT ISTVÁN HÁZ

minden Rómába utazó magyarnak (szükség esetén nem magyarnak is) olcsó és kényelmes szállást, ízletes magyar konyhát és nyugalmas otthont nyújt.

Teljes napi ellátás egy-ágyas szobával 3.000 lira,

teljes napi ellátás két-ágyas szobával fejenként 2.800 lira,

külön fürdőszoba 500 lira.

A Termini állomástól a 27-es autóbusszal 50 liráért a végállomásig, onnét a 144-es busszal 5 megállót a Szent István Házig (50 lira). — Pontos értesítés esetén a zárandokház VW személyszállító kocsija is igénybe vehető, a taxinál olcsóbban.

A szerdai pápai kihallgatásra, s a vasár- és önnepnapjai pápai szentmisékre a Szt. István Ház belépő jegyet biztosít.

Az igazgatóság lehetőleg három héttel az érkezés előtt értesítést kér a következő címre:

Casa di S. Stefano — Via del Casaleto 481.
00151 Roma. — Tel. 55 75 319.

Igazgatóság

A RÓMAI HÁZRA KÖTVÉNYT JEGYZETEK

10 doll. Gruber Ferenc, Basel, Dr. Kovács Pál, Basel, Pap József, Liestal, Farkas Béla, Basel, Jenes Andor, Suhr, Jenes György, Aarau, Radó Vilmos, Birsfelden, Hargittay József, Muttenz, 50 doll. Dr. Radics József, Basel, Dr. Pintér László, Basel, Vida Zoltán, Liestal. — Borsos Károlyné 20.— Fr-ot adományozott e célra. — Az eddigi befizetések összege 1.265.50 Sfr., amit a Misszió átutalt a Szent István zárandokháznak. A befizetők Rómából kapják meg kötvényeiket. — Az eddigi kötvényjegyzés a Baseli Misszió területén 485 doll. - 2.085.50 Fr.

Vitéz Kisbarnaki Farkas Ferenc, Arnstorf, Németország 1 db 100 US \$. Ft. Vajda Ferenc, Racine Wisconsin, USA 3 db 50 dolláros, Ft. Dániel Géza, Ergoldsbach, Németország 1 db 100 dolláros, Külföldön élő magyar jezsuiták 5 db 100 \$. Ft. Fábrián Károly, München 1 db 100 \$. Ft. Rába Lukács, Lausanne 1 db 10 doll., Csikós Károly, Lausanne 1 db 10 \$. Glück Irén, San Francisco, USA 1 db 10 doll., Dr. Schönfeld Aladár, Mess Beach, USA 1 db 10 \$.

ÉN URAM, ÉN ISTENEM!

Tamás apostolnak ezt a fölkiáltását választottam jelszónak erre a húsvétra. Az Isten végtelen, megfoghatatlan, láthatatlan. Tamás apostol Jézus oldalsebének érintésével az isteni lét mérhetetlen mélységeit érzi és tapintja. Egy pillanatra előnti az élmény vakító világossága, földöntúli boldogság és fény tölti el lelkét. Ugyanakkor a hitetlenség és hűtlenség szégyenében megkínzottan remeg és félve tör ki belőle a bűnbánat és vallomás: «En Uram, én Istenem!»

Nemcsak Krisztus, Tamás is föltámadt: mint, ahogy a reggeli napfényben eltűnik az éjszakának utolsó árnya is, úgy foszlik le Tamás lelkéről a kétely és a hitetlenség minden sötét és kínzó árnya a föltámadás dicsőségében fénylő Krisztus előtt. Már semmi nincs a régi Tamásból, új ember született: a maradék nélkül Krisztushoz tartozó és Róla életével és halálával tanúbizonyságot tevő apostol.

A mai kétségektől és kételyektől megkínzott világban, ahol a hitetlenséget és az istentagadást az emberi szellem szabadságaként köszöntik, ahol mind kisebbre zsugorodik azok száma, akiknek még bátorságuk van tanúbizonyságot tenni keresztény hitük mellett, szívből kívánom minden magyar testvéremnek, hogy a húsvéti misztérium olyan hatással legyen rájuk, mint Tamás apostolra volt, erősítse és újítsa meg bennünk az apostolokról ránk maradt szent keresztény hitet!

**

Amint testünk táplálékra szorul, úgy lelkünk is megkívánja, ha élni akar, a maga szellemi táplálékát. A hitetlenségért és a bennünk tenyésző kételyekért felelősek vagyunk, ha nem tesszük semmit azok ellen. Nem mondom, hogy egy havonta megjelenő katolikus lap elégséges annak megszüntetésére és felszámol bennünk minden kétkedést. De föltétlenül segít és támogat hitünk megtartásában és megerősítésében, talán jobban, mint ahogyan elvárjuk tőle. Mert minden ilyen erőfeszítés mögött Isten áll s Ő kis eszközökkel szokta elérni céljait. Azért rendeljük meg a lapot s legyen ott minden kat. magyar asztalán. Nézzük és vegyük úgy, mint Isten látogatását havonta otthonunkban. S ha egy kis időt fordítunk olvasására, meg fogjuk találni benne azt a lelki táplálékot, melyet Isten nyújt nekünk.

(Részlet Ambrus Szaniszló frankfurti magyar lelkész körleveléből.)

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképviselőink egész Svájc területén, valamint fogadósobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésére állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungs- und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40
Tel. (051) 27 29 30

Niederlassungen in
München, Paris, Amsterdam, Brüssel; Liverpool/London

A hívek egyetemes papsága

Közismert tény, hogy a katolikus Egyház dogmáinak jó része a tévtanokkal való küzdelmek során kristályosodott ki. Ennek a kikristályosodási folyamatnak végén legtöbbször — záró- és alapköként egyszerre — egy-egy «egyetemes» zsinat áll. Záróköve egy, a zsinatot megelőző szakasznak, de egyben alapköve az azt követő fejlődésnek.

Bármennyire pozitívan is hangozzék mindez, mégsem mentes negatív elemektől. Sok teológusra ugyanis egy-egy zsinat úgy hatott, mint a vak-sötétből hirtelen előtörő napfény: bár sok mindent fénytel borít el, ugyanakkor ragyogása el is vakítja az embert.

A trentói zsinatot ilyen ragyogó napfelkeltének tekinthetjük: fényből és melegből éltek hittudásaink majdnem négy évszázadon keresztül; sőt — nyugodtan mondhatjuk — ragyogását a Második Vatikáni Zsinat sem homályosította el teljesen.

Ki ne tudná, hogy a trentói zsinat főtörekvése a 16. századbeli reformátorok által megtámadott katolikus tan tisztázása volt. A reformátorok egyik «tévtana» a hívek egyetemes papságának túlhangsúlyozása olyannyira, hogy «külön papi rend»-ről fölöslegesen látszott beszélni. Ezzel szemben a trentói zsinat annyira aláhúzta a papi rend szükségességét, hogy szinte évszázadokra teljes feledésbe merült az, amit a reformátorok tulajdonképpen helyesen láttak, t. i. az a tény, hogy minden megkeresztelt embert a szó igazi értelmében «pap»-nak lehet nevezni.

Mit értünk «papság»-on?

A vallástörténet kétséget kizáróan mutatja, hogy «vallás» és «pap» összetartozó fogalmak. Sőt, a vallástörténet még ennél többet is elárul: megmutatja azokat a közös jegyeket, amelyekkel minden vallás papja fel van ruházva, t. i. azt, hogy a pap közvetítő Isten és a nép között, s hogy ez a közvetítő feladat az *áldozatbemutatás*-ban jut kifejezésre.

Ilyen értelemben beszél az újszövetség is Krisztus papságáról. A *Zsidókhöz írt levél* pl. nem fogy ki a szavakból, amelyekkel Krisztus egyedülálló papi szerepét ecseteli. Mivel Krisztus az *egyetlen* igazi közvetítő Isten és az emberek között, azért Őt kell egyetlen, igazi főpapunknak tekintenünk.

Krisztus és a többi pap

De ha ez így van, akkor ebből egy másik igaz-

ság is következik, t. i. az, hogy minden más ember esetében csak *viszonylagos* papságról beszélhetünk; minden papi hatalom Krisztustól származik, *részeseledés Krisztus papságában*.

Ezzel máris továbbjutottunk egy lépéssel:

Mivel a keresztény tanítás szerint a kereszttség szentsége nem csupán a jelkép, nem üres szertartás, hanem igazi felvétel Isten Népeinek közösségébe, vagy — ahogyan Szent Pál fejezi ki — *valóságos beleépülés Krisztusnak*, az Egyetlen Főpapnak, *Titokzatos Testébe*, ezért minden megkeresztelt ember Krisztus papi hatalmában is részeseedik. Ilyen értelemben beszél Szent Péter is első lelképítési köriratában: «...eleven kövek módjára ti is lelki templommá, *szent papsággá* épültök, hogy Jézus Krisztus által Istennek kedves lelki áldozatokat mutassatok be», s ezért «*választott nemzetség, királyi papság*, *szent nemzet*, tulajdonul lefoglalt nép vagytok» (1 Pét 2, 5, 9).

Ez a tanítás a hívek egyetemes papságáról lett a Második Vatikáni Zsinat egyik központi gondolata. De hogy ez a tanítás mennyire új a katolikus teológiában, talán mi sem mutatja jobban, mint az a tény, hogy sem a zsinatnak, sem az azt követő — eddigi — teológiai kifejtésnek nincs egységes, mindenkitől elfogadott terminológiája. Tartsuk meg tehát azokat a kifejezéseket, amelyeket eddig is használtunk: a hívek «egyetemes», a tulajdonképpeni értelemben vett papság «szentségi» papságként való megjelölését.

Az «egyetemes» és a «különös» papság

Bármiképpen is fogalmazzuk meg ezt a tanítást, azonnal újabb nehézségre bukkanunk: ha ez így van, akkor mi a különbség a hívek «egyetemes» és a szoros értelemben vett papság «különös» papi mivolta között?

A kérdés pontos megválaszolása több teret és több időt venne igénybe, ezért — ebben az összefüggésben — meg kell elégednünk azzal, hogy a Második Vatikáni Zsinatot idézzük: «Bár a hívek egyetemes és a szolgálati, vagyis a hierarchikus papság között *lényeges*, és nemcsak *fokozati* különbség áll fenn, mégis szorosan egymásba kapcsolódnak: az egyik is, a másik is a maga sajátos módján részeseedik Krisztus papságában» (Lunem gentium, 10).

Ne veszítsük az időt azzal, hogy a «fokozati» és a «lényeges» kifejezéseken nyargaljunk, hanem hallgassuk meg azt is, miben látja a zsinat ezt a «lényeges» különbséget: «A különös hivatallal

felruházott pap a neki adott hatalom révén *ki-képzeli és vezeti* (a hívek) papi nemzedékét; Krisztus személyében bemutatja az eucharisztikus áldozatot és felajánlja azt Isten egész népének nevében; a hívek pedig — királyi papságuk erejénél fogva — *együttműködnek* az eucharisztikus felajánlásban; papi mivoltukat továbbá a szentségek felvételében, imádságban, hálaadásban, egy szent élet tanúságátételében, önmegtagadásban és tevéleges szeretetben fejtik ki» (u. o.).

Más szóval: a hívek egyetemes papsága nem teszi feleslegessé a papok «különös» papságát; de a «különös» papság sem szünteti meg az egyetemes papi jellegét. Szent Agoston így szokta volt kifejezni ezt a gondolatot: «*Értetek vagyok püspök, de veletek keresztény*».

Gyakorlati következtetések

Sok elméleti vita helyett inkább nézzük meg, mit is jelent mindez gyakorlatilag.

1. A cikk elején mindjárt rámutattunk arra, hogy a «papság» és az «áldozat» szorosan összetartozó fogalmak. Ha tehát valahol, akkor itt kell ennek a gondolatnak különösképpen is kifejezésre jutnia. S nem véletlen, hogy a Második Vatikáni Zsinat egyik legelső gyakorlati feladatának tekintette, hogy ezt a gondolatot következetesen megvalósítsa. Bármilyen sokan legyenek is, akik bizonyos nosztalgiával vesznek búcsút az «Anyaszentegyház anyanyelvétől», a latintól, mégis meg kell állapítanunk, hogy ez volt egyik legnagyobb akadály a hívek egyetemes papsága tudatosulásának. Aki az új, most már anyanyelvünkön mondandó liturgikus szövegeket egyszer alaposan szemügyre veszi, maga is látni fogja, mennyire igyekeznek a szentmise «közös áldozati jelleg»-ét kidomborítani.

2. De talán még jobban kifejezésre jut ez a szerep ott, ahol a zsinat «világ»-ról beszél. A mindinkább szekularizálódó világban a szoros értelemben vett pap lehetőségei a templom falain túl megszűnnek. Feladata mindinkább a hozzá önként eljövő «hívek» lelki gondozása lesz: a «világ»-ban élőknek nagy tömegéhez nem jut hozzá. Pedig az Egyház, Krisztus küldetése az egész «világ»-hoz szól! A családok, az üzemek, a politikai élet megkeresztelése tehát az «egyetemes papság» feladatává lesz.

Nem nehéz megállapítani, hogy a helyesen értelmezett «kettős papi rend» között nem lehet konfliktus: mindkettőnek megvan a maga sajátos, egymást kiegészítő feladata. **K r i s z t u s**
E g y h á z á b a n !

RITTER MÁTYÁS

A szentségi papság

Manapság sok szó esik a papságról és e viták során számos helyes szempont mellett több téves nézet is felmerül. Hogy e fontos kérdésben tisztán lássunk és felismerjük a szélsőséges nézetek veszélyességét, azon igyekezünk, hogy ebben a rövid írásban a kérdést az Egyház hagyományos és legújabb zsinati tanításának fényében megvilágítsuk.

Alapított-e Jézus szentségi papságot?

E kérdés tisztázásának során abból kell kiindulnunk, hogy a szentségi vagy hivatásos papságot Jézus alapította, amihez nem fér kétség, hiszen a szentírásból és hagyományból egyaránt világos, hogy Jézus Krisztus, az emberiség legfőbb és egyetlen Főpapja, Tanítómestere és Pásztor apostolaira ruházta át a papi szolgálat teljességét. Ezt a Krisztustól kapott hatalmat és kegyelmet az apostolok a püspököknek adták tovább, akiket kézfeltétellel felszenteltek és lehívták rájuk a Szentlelket. A püspökök pedig e papi hatalom teljességének birtokában a papszentelésben segítő társaikként, a papoknak most is és az idők végéig hatalmat adnak a szentmise-áldozat bemutatására és a szentségek kiszolgáltatására és az ígértetésre. Az újszövetségi szentírás és a hagyomány egyöntetűen tanúskodik tehát arról, hogy Krisztus külön szentségi papságot rendelt az Egyháznak.

Minden keresztény egyetemes papsága

Krisztus papságában azonban, ha más módon is, de minden keresztény hívő részese az egyetemes papság címén (Péter I. lev. 2, 9). A kereszttség szentségének felvételével minden hívő arra van hivatva, hogy életét, sajátos állapotát megszentelje. A bérmálás kegyelme pedig képesít bennünket és küldetést ad mindnyájunknak arra, hogy másokat is megnyerjünk Krisztusnak s tevékenyen résztvegyünk mint világi apostolok a hivatásos papság megszentelő és híthírdető tevékenységében. A szentségi, vagy hivatásos és egyetemes papság e különbsége azonban egyáltalában nem jelenti egymástól való elkülönülésüket, vagy elhatárolódásukat, hanem a legbensőbb kölcsönhatásban állnak egymással. Egymást feltételezik és kiegészítik Krisztus Titokzatos Testének szer-

ves egységében, ahol minden tagnak megvan a maga sajátos feladata és hivatása a Test, vagyis az Egyház építésében.

Volt-e szentségi papság az ősegyházban?

A hivatásos és általános papság különbsége már az ősegyházban is megvolt és ez a szentírásból és hagyományból egyaránt bizonyítható. Így mielőtt Szent Pál Efezust elhagyta, Timoteust az egyházközség vezetőjévé tette. Imádkozva tette rá kezét az egész egyházközség előtt. Később ezt írta neki: «Figyelmeztetlek, szítsd fel magadban Isten kegyelmét, amely kezem rádtétele által benned van» (2 Tim. 1, 6). A világiak apostolkodására vonatkozólag pedig többek között a következőket olvashatjuk az Apostolok Cselekedeteiben: «Azok, akik az István miatt kitért üldözés elől szétszéledtek, eljutottak egész Fönicziáig, Ciprusig és Antiochiáig, de nem hirdették az ígért senki másnak csak a zsidóknak. Akadt azonban köztük néhány ciprusi és cirenei férfi. Ezek Antiochiába érve szóbaálltak a görögökkel és hirdetni kezdték nekik az Úr Jézus evangéliumát. Velük is volt az Úr segítése, úgyhogy nagyszámú hívő tért az Úrhoz» (11, 19-21).

A hivatásos és egyetemes papság egymást kölcsönösen kiegészíti.

A szentségi papság tehát lét- és értékrendileg felülmúlja az egyetemes papságot s így többletet jelent az egyetemes papsággal szemben. Ez viszont időrendileg megelőzi a szentségi papságot, sőt annak szükségszerű feltétele, hiszen a kereszttség minden megigazulás gyökere és alapja. E fontos megkülönböztetés elhanyagolásából származik az a helytelen felfogás, hogy a papnak a hívők közössége ad megbízatást papi hivatására. A helyes nézet szerint a pap az apostoli folytonosság révén közvetlenül Krisztustól kapja megbízatását a felszentelésben, nem pedig Isten népétől. Ezzel a megkülönböztetéssel elkerültük a hivatásos papság eredetének helytelen világias magyarázatát és a papság titkának ma divatos «mitosztalanítását». Ugyanakkor azonban el kell kerülnünk a másik végletet is: a klerikalizmust, a papság abszolút hatalmának és a

hívektől való elidegenedésének tévedését is. A püspök és a pap nem a saját személye számára kapta a főpásztori, illetve lelképítési hatalmat, hanem Isten népe megszentelésére és szolgálata-tára.

A II. vatikáni zsinat szellemében meg kell tisztítanunk a szentségi papság fogalmát minden korszerűtlen, esetleges, az idők folyamán hozzá-tapadt feudális és jogászai sallangoktól, a jozefinista fertőzéstől, amely a papban állami hivatalnokot lát és eredeti fényébe kell azt vissza-állítanunk. (A középkorban pl. a feudális hatása alatt rendi színezetet öltött a hivatásos papság és társadalmilag is elkülönültek híveiktől. A római jog szellemében pedig jogi szempontok különböztetik meg az egyháziakat a világiaktól.) A II. vatikáni zsinat e véglet ellen-súlyozására nem győzi eléggé hangsúlyozni a papi hivatás mindenekelőtti szolgálat-jellegét, vagyis, hogy a pap Isten népéért van és első-sorban annak üdvösségéért van hivatva szolgálni, mint ahogy a pápák is servus servorum Dei-nek (Isten szolgálói szolgálóinak) nevezik magukat.

**

Mindent egybevetve tehát a szentségi vagy hivatásos papság és a hívek egyetemes papsága, ha minőségileg különböznek is egymástól és az első lényegénél fogva felsőbbrendű is, egy magasabb egység: Krisztus Titokzatos Teste, az Egyház szempontjából egymást kölcsönösen feltételező és kiegészítő valóságok, mert pap és hívő arra vannak hivatva, hogy «igazságban és szeretetben egybenöjjenek a fővel, Krisztussal. Ő az, aki az egész testet egybekapcsolja és összetartja a különböző izek segítségével és minden tag arányos együttműködésével. Így növekszik a test és építi fel önmagát a szeretetben» (Ef. 4, 16).

IKVAY LASZLÓ

Köln. A kölni magyar cserkészek február 1-én «gyermek jelmezbal»-t rendeztek. A kölni és környékbeli ifjúság nagy számmal jelent meg. A jelmezek kedves mamák ötletes és izléses munkájáról tanúskodtak. Igen jó hangulatban telt el a délután. A bál fénypontja a 65 gyermek felvonulása volt. A szülők alkották a zsűrit. A 3 legjobb jelmez tulajdonosa jutalomban részesült.

LELKESÉD J

az urad munkájáért

A férj okos, bizalmas, hűséges élettársat is keres feleségében, akinél bizalmasabb, bensőségesebb segítőtje nincsen.

Egy szív, egy lélek lehettek. Egy életközösséget alkottak. Egyiktek jóléte a másikat befolyásolja. A sikertelenség mindkettőtököt sújtja.

Férjed a munkából hazatérve magában hordja a nap eseményeit, terheit, örömeit. Neki is, mint minden embernek szüksége van valakire, akinek elmondhatja élményeit, aki megérti, vigasztalja és erősíti.

Aki ezt a szívességet neki megteszi, azt értékelni, becsülni, szeretni. Az idő is megvan hozzá. Amíg vacsoráztok, tesztek-vesztek, vagy amúgy is elbeszélgetnétek, az ő dolgai mind szóba kerülhetnek.

Milyen egyszerű mód ez arra, hogy mind jobban és jobban megkedveltesd magad!

Legyen értékes elképzelésed férjed munkájáról, hogy eredményesen tud megbeszélni vele dolgai!

Ha erre törekszel és ezt eléred, akkor valóban megértő élettárs lesz. Nem jelent ez feltétlenül nagy munkát, szaktudást, bár az sem volna rossz, ha néhány könyvet elolvassnál urad munkakörére vonatkozóan. Ha nap-nap után meghallgatod, figyeled elbeszélését, sikereit, sikertelenségeit, ha gondolkodol a felvetett kérdéseken, ha először okosan kérdezel, tájékozódol... akkor lassan lassan úgy együtt éltek majd, hogy ezt az igényt is kielégítheted benne. Igény? Igen, igényt! Amit elsősorban nem tőled várna már, hanem a szak-társaktól.

Eld hát bele magad az urad egész gondolat-körébe. Gondold át harcát, küzdelmét, módszerét, siess segítségére. Mégha csak helyesled és lelkesedsz eljárásmodjádért, már azzal is megnyered a magad számára. Dicséred eljárását, tervét! Lelkesedéssel fogadd előmenetelét, haladását, sikereit. Aggódj vele és végy részt bánatában.

Mindezek mellett nagyon óvakodj munkáját bírálni, anyagi vagy más sikertelenségeit őt okolni. Sokkal jobban teszed, ha vigasztalod és egészen melléje állsz. Eleget gáncsolják mások az életben. Miért állnál azok közé, akik elrontják a hangulatát?

Ha a baj beköszöntött és anyagi kár ért titeket, mégha valóban férjed hibázott is és esetleg a te terved vezetett volna sikerekhez, akkor se éreztesd följényedet. Ez sértésválaszt!

Ha mellette álltál a nehézségek idejében és társa voltál szomorúságában, akkor az új tervek-be is jobban bevon bizalmasának.

Sohase menj hangulataid szerint, hanem az okosság tanácsát kövesd. Ti egyek vagytok, egynek kell lennetek. Használj fel mindent, ami szíveteket összeköti és kerülj minden kis fűszálat is, ami szívetek közé éléldök.

Vizsgáld meg lelkiismeretedet: így jártál el eddig? Ha nem, akkor miért csodálkozol a félre-értékes sorozatán, az elhidegülésen? Bizonyára ő is sokat vétett ellened, de te enyhíthetted volna az ellentéteket!

De ne időzz sokat a múltnál, nézz a jövőbe! Miképpen lehetnél még megértőbb élettárs? Ne mondd, hogy már minden hiába. Nem! Légy jérjednek élettárs a helyzeteden változtathatsz!

RENDESI MÁRIA

Magyar turistáknak kellemes szállás
a **Quisisana** pensioban
a Mariahilferstrasse mellett,
Wien 6., Windmühlg. 6. T. 57 55 41

Somlaine **ILONA** Stüberl-je
Kis magyar étterem
a Graben 14 sz. házban
Wien I. Bräunerstr. 2. Tel. 52 61 91
Vasárnap is nyitva. Csütörtök szünnap.

«Butique Maria»

Ruhák, kosztümök, kabátok, kötöttáru;
párizsi és londoni modellek;
szalonmunka méret után is.

Pongrácz Mária

Herreng. 2, Wien I. Tel. 63-50-222

Emlékezzünk

1490 április 6-án, 480 évvel ezelőtt halt meg Mátyás király. Im egy idézet Berzsenyi Dánieltől:

*Corvin, ki hős atyai nyomdokain
Árpád szerencsés fegyverrel vívott,
Midőn az országos Dunának
Partjaiból Helikont idézett.*

1820 április 7-én, 150 évvel ezelőtt született Klapka György honvéd-tábornok. Az 1948-49-es szabadságharc idején rövid ideig hadügyminiszter volt, de inkább a harctéren működött eredményesen. A szabadságharc leverése után Londonba, később Genovába, majd Svájcba ment.

Az olasz háború idején (1859) Torinoba ment és ott Kossuthal és Telekivel megalakította a «Nemzeti Igazgatóságot» és Magyarország az Adriai-tenger felől szervezendő felkelését készítette elő. Ez a terve meghúszta a Villafranca-i békekötés következtében.

1866-ban Felső-Sziléziában magyar légiót szervezett, hogy Magyarországra betörjön, de alig lépett magyar földre, az osztrákok békét kötöttek, és ezért kénytelen volt visszavonulni.

Budapesten halt meg 1892 május 7-én.

1900 április 11-én született Márai Sándor író. Néhány idézet a nemrégiben megjelent naplójából:

«Életművek, amelyek a művész életében visszhangot keltenek és aztán együtt halnak el a művésszel: az alkotó halála pillanatában mintha kihunyna az életmű kapcsolata a világgal. Aztán a változat, amikor az életmű, amely a művész életében soha nem kapott visszhangot, az alkotó halála pillanatában élni kezd, fénylik, mindenki felel rá, megbecsülik, igen, nem ritkán túlbecsülik. Ez történt van Gogh-al. És Bartókkal. És Krúdival.»

«A Magyar Oknyomozó Történelmet már sokan megírták. Ideje lenne írni egy Magyar Történelmet, amely az Oktalant nyomozza, — azt, ami lényegesen és tragikusan magyar volt a Történelemben, noha nem volt semmiféle rezonábilis «ok» arra, hogy az legyen.»

«Volt száz év a nyugati irodalomban — a «polgári század» — amikor az író nyugodtan írt, mert tudta, kihez beszél. Ma nincs többé ilyen biztonságérzet; az atomkorszaknak nincs «olvasója», sem «stílusa»; csak termelők és fogyasztók vannak.»

1241 április 12-én volt a mohi csata. IV. Béla király főhadát tönkretették. A magyar sereg 65.000 emberrel a Sajó jobbpartján, a borsodi Mohi mezőváros közelében szekérvár közé zárkózva várta Batu kán és Szubutáj

mongolait, akiknek számát félmillióra becsülték, de aligha voltak többen a magyaroknál. A mongolok első támadását a nagycsécsei hídnál az ápr. 11-ről 12-re virradó éjjel Kálmán herceg és Ugrin érsek felfogták ugyan a diadallal tértek vissza a táborba. Ezalatt a tatárok a kiscsécsei és girincsi gázlóknál titkon átkeltek, majd a hídnál hagyott győnge őrséget is levágták s hajnalban a saját táborra törtek. Kálmán herceg, Ugrin érsek és Jakab templomosrendi nagymester vezetése alatt egy csapat bátran szembeszállt velük, de a sereg többi része a sátrak és szekerek miatt akadályozva, nem fejlődhetett ki és Kálmán herceg hadai visszavonultak, mielőtt a táborból segítség jöhetett volna. A sátrakat a tüzes nyilak felgyújtották, a tolongás és zavar általános lett, és vezérlet hiányában a hadak az itt-ott mutatkozó réseken át menekülni próbáltak. Ezt eleinte a tatárok sem gátolták, hogy a maradékat annál könnyebben megsemmisítsék. — A király megmenekült. Tízezer ember Kálmán herceggel, Ugrin érsekkel, Mátyás esztergomi érsekkel, Gergely győri püspökkel, stb. a csatában elesett. Batu-kán oly roppant veszteséget szenvedett, hogy csak Szubutáj ösztönzésére folytatta támadását Pest felé. Ezzel a csatával az ország kétharmad része a mongolok kezébe került.

1660 április 18-án hunyt el Sárospatakon Lorántffy Zsuzsanna. Ónodon született 1600 körül: I. Rókfői György felesége. A vallásos, művelt nő különösen a sárospataki református kollégium felvirágoztatását hordozta szívében. Kitűnő tanárokat hívott meg, így többek között 1650-1654 között Sárospatakon működött a cseh származású Comenius Johannes Amos is. Továbbá tápintezteteket létesített, angol és hollandiai egyetemeken való teológiai továbbképzésre ösztönzőjüket alapított. A tudósokat előszere-ttel hívta meg asztalához és buzgón vett részt hitvitáikban. A sárospataki kollégiumon kívül támogatta a debreceni, nagyvárad, kolozsvári és gyulafehérvári ref. főiskolákat is. A teológiai írkat is pártolta műveik kiadásában.

1870 április 30-án, száz évvel ezelőtt született Lehár Ferenc zeneköltő Komáromban. Édesapja katona-karmester volt, így gyorsan megszerette a zenét. Tanulmányait Prágában fejezte be. Dvorak és Brahms elismeréssel nyilatkoztak tehetségéről. Operettek szerzése lett életének nagy műve és sikere. Egy néhány ismert cím a sok közül:

*A drótosztó (1902)
A víg özvegy (1906)
Luxemburg grófja (1910)
Paganini (1925).*

BÜNEIDET MINDEN ESZTENDŐBEN
MEGGYÓNJAD

Igy írja elő az Egyház az öt parancsolatban. Ez volt a minimum, amit minden hívőtől megkívánt, aki élő tag volt: legalább egyszer évenként el kellett végeznie a szentgyónást. Volt idő, amikor keveselték ezt a csekélységet. Ma sajnos, azt tapasztaljuk, hogy nagy tömegek még ennek a súlyos bűn terhe alatt kötelező parancsnak sem tesznek eleget, részben hanyagságból, részben félreértésből.

Az elmúlt években több helyen bevezették az ún. «bűnbánati ájtatosság»-ot. Nagyon szép és hasznos újítás. A híveket előkészíti a lelkiismeretvizsgálatra, segíti őket a bűnbánat felindításában és, ha szükséges, utána a gyónásban is.

Mivel a hívők általában húsvét előtt szokták elvégezni szentgyónásukat és a húsvéti gyónás ideje Szentháromság vasárnapig tart, éppen ezért most sem időszerűtlen meg éppen a szomorú tapasztalatok alapján, megjegyzéseket fűzni ehhez a kérdéshez.

Az Egyházban eddig is az volt a gyakorlat, hogy az ment győnni, akinek súlyos bűne vagy bűnei voltak vagy sok kisebb bűn terhelte a lelkét. Kisebb bűnökkel tökéletes bánat felindítása után lehetett áldozni. Természetesen nem éveken keresztül! Az évenkénti egyszeri gyónás kötelező volt.

A mostani félreértések onnan származnak, hogy sokan azt hiszik: a bűnbánati ájtatosság pótolja a gyónást! A lényeges különbség a kettő között az, hogy a gyónás szentség, a bűnbánati ájtatosság pedig csak ájtatosság! Ahogy a vasfüggönyön túli névadási és egyéb állami hókusz-pókuszok nem pótolhatják az Egyház szentségeit, ugyanúgy nem pótolhatják itt sem az ájtatosságokat a szentségeket. Nem mintha az ájtatosságokat az állami szertartásokkal akarnánk összehasonlítani, amelyek kimondottan világiak! A szentségeken keresztül árad az Isten kegyelme belénk a legbőségesebben és leghathatósabban. Serki előtt sem vitás, hogy az Oltárszentség vételét, az áldozást, nem pótolhatja a legtökéletesebben végzett szentségimádás. Az előbbi szentség, az utóbbi ájtatosság. Ugyanígy van a gyónásnál is.

Mindenki tudja azt is, hogy a bűnbánat gyakorlásának mai formája nem az öskereszténység

idejéből való és csak a későbbi századokban alakult ki. Azonban azt is tudjuk, hogy az általános feloldozás most csak rendkívüli esetekben van megengedve, amikor lehetetlen a gyónást elvégezni. Tévedés azt hinni, hogy a bűnbánati ájtatosságoknál általános feloldozás van! Az egyszerű áldás és feloldozás nem téveszthető össze. Vannak olyanok, akik nem kaphatnak feloldozást, mégis jönnek győnni, hogy könnyítsenek magukon és kapjanak áldást.

Hogy az egyéni gyónás milyen formákkal történik és milyen helyen, az lehet megbeszélés tárgya és változtatásoknak kitéve. Vannak kényelmes és kényelmetlen gyónatószékek. Lehet állva, ülve, betegeknek fekvő gyónniuk. Lehet sétaközben, vasúti fülkékben, várócsarnokban és száz más helyen végezni gyónásunkat. Azonban az Egyház kétezer éves gyakorlata és tapasztalatai nem hanyagolhatók el. Nem ok nélkül hozta az Egyház az eddigi rendelkezéseit! A gonosz lélek a gyónatószék körül és belül is működik: «keresve, hogy elnyeljen Valakit». A fülgyónás mindig és sokaknak nehéz volt, de az nem csökkentette hallatlan értékét. Sok protestáns testvérünk is nélkülözi, és sok helyen — Magyarországon is! — gyakorolni kezdték és igényelik.

És egyet ne feledjünk el soha: senki sem lehet a maga bírója és nem lehet magával szemben eléggé tárgyilagos. A föloldozás és föl nem oldozás hatalma a gyónató papnál van. Ezt pedig csak egyénileg lehet gyakorolni Akárhogy fog is alakulni a bűnbánat gyakorlása, ma is kötelező az évenként legalább egyszeri gyónás és a súlyos bűnök meggyónása áldozás előtt!

S. L.

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világ bármely részébe gyógyszereket.

8004 Zürich.

Badenerstr. 85,

Tel. (051) 25 21 40

HIRDETÉSEK

GYÜJTSON MAGYAR PÉNZÉRMÉKET!

Emlékezés a hazára! Jó pénzbefektetés! Bankfriss arany, ezüst és más fémből készült pénzürmek — már az 1907. évtől kezdve. 30 % körüli engedmény a mindenkori árból. Pl. 5 db ezüst pénz 1948-ból 95.— DM helyett 19.— DM. Használja ki Ön is ezt a korlátlan, egyszeri és rendkívüli lehetőséget. Kérje díjmentes katalógusomat és jutányos árajánlatomat.

Herbert Münnich
5303 Bornheim-Uedorf
Heisterbachstr. 107.

A «KOMITÉ» KÖZLEMÉNYE

A svájci állampolgárság iránti kérelmek ügyintézésével kapcsolatban sokan fordulnak tanácsért vagy segítségért a Komité vezetői tagjaihoz.

Miután a Komiténak irodája nincs, a vezetői tagok pedig elfoglaltságuk miatt csak nehezen érhetők el, elhatároztuk a tanácskérés megkönnyítését oly módon, hogy telefonüzenetet vezetünk be. A Komité alábbi vezetői tagjai — a lehetőségek határain belül — a nevük sorában feltüntetett időpontban és telefonszám alatt a kérelmezők rendelkezésére állnak:

Erich R ü f e n a c h t kantonképviselő, (Kantonsrat) kedden és csütörtökön 19-20 óra között. Tel. (051) 99 24 65
Ernst R a h m lapszerkesztő, szerdán és pénteken 19-20 h között. Tel. (051) 45 58 60
Dr. T a s s o n y i G y u l a a Komité elnöke, hétfőn és pénteken 19-20 óra között. Tel. (051) 56 72 40

Írásbeli kérelmek az alábbi címre küldendők: «Komitee für die Einbürgerung der Ungarnflüchlinge in der Schweiz» Postfach 3250, 8025 Zürich.

A «Köpendium» az állampolgári vizsgához szükséges ismeretek megszerzéséhez német vagy francia nyelven megrendelhető 4.— frank befizetésével a 80-68153 csekk-számlára.

A «Komité» vezetősége

CSODÁK... VÉLETLENEK?

Az öt világrészen szétszórta magyarságot lapunkon át is értesíti egy könyvkiadó vállalkozás, hogy a közeljövőben magyar és angol nyelven Csodálatos «Véletlenek» címmel kiadásra kerül egy könyv, melynek minden so-

rát maga a kifürkészhetetlen élet írta.

A könyv szerkesztőinek az a célja, hogy az olvasót mélyértelmű gondolkozásra serkentse olyan valóságos történeteken keresztül, amelyek inkább csodálatosak, de véletlennek látszanak, mert közönségesen megmagyarázhatatlanok.

Sokkal történetek «csodálatos véletlenek». Ezekkel, ha átéljük egyetértenek a céllal, ki lehetne bővíteni a könyvnek igen érdekes és elgondolkodtató tartalmát. A kiadók ezért felkérjük az Olvasóközönséget, hogy azok, akiknek vannak ilyen természetű élményeik, írják le azokat 1-5 gépirásos oldalnyi terjedelemben — névvel vagy anélkül — és küldjék el mihamarabb az alul levő címre.

Hungarian Information Bulletin
2839 East 124 Street, Cleveland,
Ohio 44120, USA. Tel. (216) 751-4644.

KÜLÖNBEJÁRATÓ

nagy, szép szoba, fürdőszoba használatlan magyar családnál kiadó Nagy udvarban, kertben gazdálkodásra, konyhakertészetre alkalmas hely is van.

Franz Kovács
8041 Amperpettenbach
Kreisstr. 6. (Münchentől 20 km.)

MAGYAR YACHTÉPÍTŐ A BODENI-TÓNÁL

Építők és szállítók megrendelésre: Vitorlasyachtot, Motoryachtot, Sportvitorlást, Sportmotorost és más vízi járműveket. Amatőrök részére építőrajzokkal rendelkezésre állók. Aránjával és Prospektusokkal szívesen szolgálok érdeklődőimnek. Szállítók Európai és Tengerentúli államokba megrendelőimnek.

Yacht. u. Bootswerft
Kiss Pál
Bootskonstrukteur u. Bootsbauer
799 Friedrichshafen
Aistegstrasse 40 a. Telefon: 07541 4256
Bundesrep. Deutschland

ANDREAS JARITZ

magyar könyvkereskedő
8 München 21, Lutzstr. 2.
Kérje pótlapjaimat. Rendelje meg Bányhidai: Gyöngyi avagy a Koptogárokat. Pályadíjnyertes, remek, emigrációs színmű. Bolti ára DM 8.40, postán költségesebb, utánvétellel, csak Németországba 10.80 DM, előre fizetve, bárhova, költségestől, ajánlva 10.40 DM.

RHEINBRÜCKE

BASEL

LIESTAL

Hazátlan lettem...

Számtalanszor hallottuk, olvastuk vagy tapasztaltuk, hogy a menekült-emigráns élet nagyon nehéz. A hazát és amit azzal elvesztettünk, nem tudja pótolni az új környezet. Talán még akkor is többet lehetne várni tőle, ha a letelepedés csupán gazdasági természetű lenne. Nemcsak az érdekelt felek állítják ezt, hanem azok is, akik az első nehéz időkben segítő kezét nyújtják. A menekültjog megszerzése és a lakásprobléma vontatott megoldása nem egy esetben arra kényszerítik honfitársainkat, hogy kérdéseiket tegyék, érdemes volt-e maradni. A lélektani nehézségek sem maradnak el, még akkor sem, ha itt-ott a bürokratikus nehézségek a minimálisra csökkennek, vagy a múlt emléke annyira kísért, hogy inkább mindent vállalnak, csak maradhassanak. A problémáival foglalkozók a menekültek új életformájáról mint nehéz sorsról beszélnek azért is, mert arra senki nem kapott kiképzést sem az elemiben, sem a középiskolában, vagy az egyetemen.

Ami a felnőtteknek nehézség és nagyon sok álmatlan éjszakát okoz, azt a fiatalok könnyebben áthidalják. Az új ország iskoláiban könnyen megtanulják a nyelvet. Igyekezettük, hogy ne különbözzenek semmiben sem társaiktól, könnyebben koronázhatja siker, mint a felnőttekét. Gyakran már egy esztendő után is előfordul, hogy a menekült családok gyermekei szívesebben beszélnek a befogadó ország nyelvét, mint anyanyelvüket. Később pedig, pl. tíz esztendő után, az is megesik, hogy a szülők magyarul kérdeznak és a gyermekek az ország nyelvén válaszolnak nekik. De nemcsak a nyelv terén van hiány, hanem a nemzeti felfogás is csorbat szenvedhet. Egy Magyarországon járt fiatalember fényképalbuma elején olvastam: «Felvételek szüleim hazájából» — természetesen idegen nyelven. A minden áron alkalmazkodási törekvés sokszor gátat emel a szülők és fiatalok közé. Tragikus eset lehet belőle, ha a szülők nem veszik időben észre a bajt és tapintatosan nem orvosolják azt.

De nem vagyok szegény...

Felemelő érzés, de talán egy finom figyelmeztetés, szülőknek és fiataloknak egyaránt, hogy sok esetben, több ország hivatalos szervei nem akarják ezt a gyors és feltétel nélküli beolvadást elősegíteni. Azon vannak, hogy a fiatalok a szülőháza kulturális kincsét megőrizték, fejleszték és az új környezetben ismertessék. Csak ennek a felfogásnak lehet tulajdonítani, hogy pl. Nyugat-Németországban nem egy tartomány anyagi támogatást nyújt magyar szervezeteknek az anyanyelv oktatására és a népi hagyomány ápolására. Az a véleményük, hogy minden nép hozott magával annyi szépet és jót kulturális téren, hogy kár lenne elfelejteni. Nem egyszer még azt is hangoztatják, hogy akik elfelejtik, vagy szegénylik a szülőháza kultúráját, azokból nem lesz az

új hazában sem jó polgár. Sajnos, ahol ilyen nagy a megértés az állam részéről, ott közönséges mutatkozik az érdekeltek részéről és ahol az állam nem segít, ott meg az a kifogás, hogy miért nem támogatja a menekülteket abban, hogy utódaiknak is átadhassák a hazai kultúrát.

Valaki talán megjegyyezheti: Minek ez a nagy igyekezet? Az idő ugyanis a beolvadás malmára hajtja a vizet. Ez sok esetben így is van. Szókások, nyelv, vagy felfogás terén alig néhány esztendő alatt óriási változást veszünk észre magunkon. Még inkább a fiatalokon. Ezt nem is lehet megakadályozni. Azt hiszem, erre nem is törekszik senki sem. Talán éppen itt van az a pont, amely körül a jelen problémánk megoldására vár. Ennek a változatos, új életformának előfeltétele az az alap, amelyet még a szülőházaiban raktunk le. Onnan nem csupán földrajzilag körülhatárolt terület, hanem történelem, művészet, irodalom és sport sugárzik, meg felcsendül a magyar zene is, mint nemzeti érték és nevelési tényező, amelyet a haza levegőjével együtt szívunk magunkba. Ha ezt a szellemi talajt kihúzzuk a magunk, vagy mások lába alól, hogyan lehet egy aránylag rövid, vagy hosszú átélt és magává tett kultúrát máról holnapra életünkben kikapcsolni, egy másikkal behelyettesíteni és arra építeni. Már csak azért sem lehetséges, mert időben lemaradunk. Minden ország már gyermekkorától kezdve neveli magát a fiataljait. Egy otthoni kollégán, akinek itt kint tanári állást ajánlottak fel, ezt úgy fejezte ki: «Tanítani talán még csak tudnék, de nevelni nem, mert én nem ebben a kultúrában nőttem fel.»

Vallási téren is komoly alapot hoztunk magunkkal. A magyar kereszténység intézményeivel és működésével egészen napjainkig példaként állhat a világ előtt. Erre lehet és kell is építeni. A befogadó országok egyházai ezt érzik és tudják. Alig van nagyobb ország a világon, ahol magyar lelkészek ne foglalkoznának testvéreikkel. Ez a tény nem is olyan magától értetődő. Sok helyen nem megoldható egyházzal, vagy segéllyel, mert ezek egyre inkább apadnak, hanem csak az egyházi férfiak önfeláldozó munkájával. Sok pap inkább lemond a kényelmes és anyagilag biztosabb plébániái munkáról és a magyar pasztorációt vállalja, amely lényegesen nehezebb.

Gazdagságom forrása...

Egy másik kérdés is felvetődik: Ha a múltat nem lehet kikapcsolni, hanem arra építeni kell, hogyan valósítható ez meg, különösen olyan helyzetben, ahol kevés magyar él egy csoportban, ahol nincsen sem iskolára, sem cserkészetre, vagy magyar összejövetelekre lehetőség? A válasz egyszerű: a sajtón keresztül. A magyar külföldi sajtó nem szegény. Az időszaki lapok mel-

lett a magyar nevelést szolgálja elég sok könyv is. Ezek közül kettőt szeretnék megemlíteni és ajánlani. Az elsőt talán azoknak a szülőknek, akiknek gyermekei már külföldön születtek. A Magyar Iskolabizottság (München 80, Troger-Strasse 48.) kiadásában megjelent *Virágoskert* (ára 14.— DM) alkalmas arra, hogy az ABC-től kezdve a magyar mesevilág ismertetésén keresztül izelítőt adjon a kisebb gyermekeknek a magyar nyelv szépségeiről. Sok szülő esténként bajban van, nem tudja, mit meséljen lefekvés előtt gyermekének. A *Virágoskert* nagyon jó példatár. Amit este elmeséltek, napközben el is olvashatják gyermekeiknek. A másik értékes kiadás a Magyar Írás Könyvkiadó műve «Calle Albarracín 198 — Temperley — Prov. Buenos Aires, Argentina; ára 4 Dollár. Ebben a könyvben is vannak «Korszerű Magyar Olvasmányok» fiataloknak és a «Kincsés Lada» címen pedig felnőtteknek ad korszerű magyarságtanulmányt: földrajzot, történelmet és irodalmat. A könyv legértékesebb lapjai közé tartozik «Mit adunk a világnak?» c. fejezet. Magyar József, a könyv szerzője felsorakoztatja a 16. századtól egészen napjainkig azokat a jeles magyarokat, akik a találmányokon, az orvosi kutatás terén, a festészetben, a szobrászatban és a zenén keresztül belopták magukat az emberiség szívébe. Ha valaki ezt a könyvet rendszeresen olvassa, rövid idő alatt el tudja sajátítani azokat az adatokat, amelyek ismertetésével le tudja szoktatni a befogadó ország polgárait arról, hogy Magyarországot csak a «gulyásról», a «pusztáról», vagy a «paprikáról» ismerjék. A könyvet lehetne talán a menekült magyar kézikönyvének nevezni, személyes ingóságai között a legértékesebbnek. Ha ez a két könyv oda kerülne a magyar szakácskönyv mellé és legalább annyit lapozgatnánk, mint azt, akkor senki nem panaszkodhatna azért, hogy a fiatalok nem tanulnak meg magyarul és az idősebb korosztály pedig megállt ott a nyelv terén, ahol kikerése idején volt.

P. SZÓKE JÁNOS

Háromévi börtön egy betegellátásért

Welytschowski Basilius ukrán görög-katolikus püspököt röviddel ezelőtt letartóztatták és háromévi börtönre ítélték. A főpásztort már 1946-ban is letartóztatták és akkor halálra ítélték, mivel ellenállt annak az erőszakos mozgalomnak, amely az ukrán görög-katolikus egyházat állami parancsra beolvasztotta a moszkvai pátriárchátusba. Később a halálos ítéletet 10 évi fegyházra változtatták át. Kiszabadulása után Basilius püspök «nyugdíjasként» élt Lembergben.

Mint minden ukrán görög-katolikus papnak, aki nem csatlakozott az ortodox egyházhoz, Basilius püspöknek is megtiltották minden lelkipásztori munkát. A titkosrendőrség gyanította, hogy a főpásztor nem tartja magát ehhez a rendelkezéshez, azért hosszabb időn keresztül figyelték. Így tudták meg, hogy Lembergben egy beteg hívatta halálos ágyához, akinek meghallgatta a gyónását és feladta neki a betegek szentségeit is. Utána letartóztatták.

Átkutatták és a következő bűnjeleket találták nála: egy feszületet, egy misszálét és egy áldozató kelyhet. A bírósági tárgyalás során az ítéletet úgy alkották meg, hogy Basilius püspök «a vallás ürügye alatt ártalmas ideológiai munkát fejtett ki az imperialisták javára».

Az ukrán görög-katolikus egyház természetesen katakombába kényszerült tovább él. Mint ismeretes a háború után a szovjet megsemmisítette a görög-katolikus hierarchiát, a papokat pedig kényszerítette, hogy lépjenek át az ortodox egyházba. Akik erre nem voltak hajlandók, azokat állandóan üldözik. Basilius püspök letartóztatása után most sok papot és hívőt is őrizetbe vettek. Nyugati megfigyelők attól tartanak, hogy ezek az intézkedések bevezetőül szolgálnak a görög-katolikus ukrán «titkos egyház» megsemmisítéséhez. (KIPA)

Nur ein Katzensprung von der Tramhaltestelle Hauptpost

In unserer Spezial-Abteilung, der Venus-Etage findet jede mollige Dame ihre Grösse bis No. 55. Tailleurs, Mäntel, Kleider, Blusen, Jupes, Hosen, etc.

Külön-szakosztályunk — a Vénusz emeleten — található erősebb hölgyek részére, 55-ös nagyságig: Kosztüm, kabát, ruha, blúz, szoknya, valamint nadrág stb. Tel.: (061) 25 39 66

Damen-undHerrenmodenRümelinsplatz1Basel

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Austriában:

Budai Brigitta, 1969 október 12-én, Bécsben
Kopács Krisztina, 1969 november 11-én, Bécs
Bokán Szabina, 1969 november 22-én, Bécsben
Szóke-Dénes Timea Leonóra Erzsébet, 1969 december 14-én, Bécsben

Hollandiában:

de Antoni Viktor Ferenc Sándor, de Antoni Pál és de Lavalette Renardel fia, 1969 okt. 25., Rotterdam-ban
de Antoni Dániel Marius Brunó, de Antoni Dániel és Kiglics Mária fia, 1969 nov. 22-én, Rotterdam-ban

Németországban:

Tóth Valéria, Tóth Dragutin és Suhanko Piroskalaánya, Kölnben

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Austriában:

Ester Péter és Blau Josefina, 1969 nov. 11-én, Bécsben
Kapronczai Ferenc és Farkas Éva, 1970 jan. 31., Bécsben
Fekete István és Csete Ildikó, 1970 febr. 14-én, Bécsben

Németországban:

Fehér István és Gecse Anikó, 1970 február 16-án, Mannheim-ben
Rudolf-Wilhelm Gay és Marianne Klara Genzler, 1970 febr. 2-án, Köln-ben,

Franciaországban:

ifj. Bencze György és Marie-Catherine Rovez, 1970 jan. 31-én, Argentuil-ben

Werner Mátyás és Steinmetz Christa, 1969 okt. 24-én, Tritzlar-ban

AZ ÖRÖK HAZÁBA KÖLTÖZTEK

Austriában:

Máthé Istvánné szül. Képes Margit, 64 éves, 1970 jan. 7-én, Bécsben

Belgiumban:

Özv. Szláncó Pálné szül. Jagicza Ilona, 85 éves, Brüsszelben

Franciaországban:

Dr. Padányi Frank Antalné szül. László Lenke, 1970 jan. 21-én, Neuilly s. Seine-ben

Németországban:

Tanka Mihály, 66 éves, 1970 febr. 5-én, Köln
Marticsék Ferenc, 61 éves, 1969 dec. 13-án, Münchenben

v. Geréczy Frigyes, 79 éves, 1970 febr. 13-án, Münchenben

Kovács Antalné szül. Achs Irén, 78 éves, 1970 márc. 5-én, Münchenben

Özv. Lenk Jánosné szül. Gruner Emilia, 82 éves, 1970 márc. 2-án, Giessen-ben

Boldizsár Oszkár Tibor, 4 hónapos, Stuttgart-ban
Longauer Károly, 61 éves, 1969 október 15-én, Salzgitter Lebenstedt-ben

Svájcban:

Gornicséc Jenő tragikus körülmények közt elhunyt Neuchatel Kantonban

Ez év február 14-én, 55 éves korában a budapesti Üllői-úti klinikán elhunyt Kiss László, az esztergomi főegyházmege egyik legképzettebb papja. Lelkipásztori működését Hidaskürtön

kezde, majd Udvard, Esztergom és Léva voltak kápláni állomáshelyei. A második világháború utolsó évében tábori lelkészként frontszolgálatot teljesít. 1945 után egyetemi lelkipásztor-ként működik Budapesten és Mindszenty bíboros-prímás megbízta a katolikus népi kollégiumok szervezésével, amelyet nagy önzetlenséggel és sikerrel végzett. Később az egyetemi hallgatók mellett a munkásifjúság lelki gondozásával is foglalkozott. 1961-ben 3 évre elítélték. Kiszabadulása után Balassagyarmaton, majd a budapesti Jézus Szíve templomban működött. Korszerű világnézeti problémákról szóló magasszínű szentbeszédei igen népszerűek voltak a budapesti hívek, de különösen az ifjúság körében. Korai halála a magyar katolikus egyház fájdalmas vesztesége.

A Németországi Magyar Szervezetek Központi Szövetsége Elnökségi Irodája minden hétfőn 9-13 és minden pénteken 15-19 óráig áll tanácsadással honfitársaink rendelkezésére.

Címünk: Zentralverband Ungarischer Organisationen in der Bundesrepublik Deutschland e. V. — München 22, Zweibrückenstrasse 2/11. Telefon: 0811-294376.

Magyar fodrász Zürichben

A Paganini-Fodrászüzletben (Blecherweg 10, 1 perc a Paradepl.-tól, a Cinemonde mozival szemben)

Sági József úri-fodrász

készséggel várja magyar vendégeit.

Elsőrangú kiszolgálás!

Tel. (051) 25 81 17. (Bejelentkezés ajánlatos.)

Üzletnyitás

Ezúton értesítem kedves honfitársaimat, hogy fűszer és csemege üzletemet 1970 április 2-án nyitom meg. Magyar italokban és hazai húsmező árúban is bőséges választék! Honfitársi üdvözléttel

Kiss István

volt budapesti f. és csemege kereskedő. Basel, Schlettstaderstr. 21. Türkheimerstr. sarkán. Megközelíthető: az 1-es villamossal, Spalenring vonalán, Brausebad után következő megálló.

A megnyitást követő három napon meglepetés várja kedves vevőimet!

Magyar könyvek és magyar hanglemezek

jutányos boltja:

— Nyugaton megjelent magyar östörténelmi munkák remek bőrkötésben —
— Qualiton, Budapest hosszanjátszó magyar hanglemezek ára 15.— DM
— Hazám, Turul hangl. ára 16.— DM
— Zilahy L.: A Dukayak I-III. kötet 59.— DM
— Jankovich F.: Világverő Mátyás király I-III. köt. 28.— DM

Dr. Milotay György

7 Stuttgart-Bad Cannstatt

Elbestr. 73

Tel. 54 54 34 és 54 51 87

Kérjen díjmentes árjegyzéket is.

Hogyan halnak meg az emberek ?

A magyar szokás és a magyar nyelv gazdagságának igazolására közöljük a különféle kifejezéseket, melyekkel a magyarság ez árnyékvilág-ból költözteti el az embereket:

Az útkaparó leveti porhüvelyét.
Az aratót lekaszája a halál.
A kulcsár beadja a kulcsot.
A vincellérre rákapálják a földet.
A molnár leörli életét.
A szabónak elszakad élete fonala.
A pék megeszi a kenyere javát.
A fuvarost a Szentmihály lovára teszik.
A toronyőr a sír mélyére száll.
A földművest elföldelik.
A haragozónak beharangoznak.
A portáncnak megnyílik az örökkévalóság kapuja.
Az órásnak üt az utolsó órája.
A kalauz eléri az utolsó állomást.
A révész kiköt az örökkévalóság révpartján.
A lámpagyújtogatónak az örök világosság fényeskedik.
A tarokkozónak bemonadják az ultimót.
A fogorvos itthagyja a fogát.
A színész letűnik az élet színpadáról.
Az író kezéből kihull a toll.
A rikkancsra ráül a síri csend.
A muzsikuskak elszakad élete húrja.
A pénztáros leszámol az étellel.
A nyelvész örökre elnémul.
A bűvár örök álomba merül.
Az erőművész végsőt vonaglik.
A trombitásból végképp kifogy a szusz.
A cigánynak hegedül szent Dávid.
Az ügyvéd megkapja az appellálhatatlan végzést.
A díjbírókózt legyőzi a halál.
A hadbíró megnyugszik békében.

Az anyós az örök hallgatás hónapja költözik.
A kilakoltatott lakó örökös otthonra talál.
A festőművész előtt új világ panorámája tárul fel.
A siketnek megszólal az utolsó harsona.
A győzelmes hadvezéren diadalt arat a halál.
A szerelmes utolsót sóhajt.
A bőrzés eljászotta kisdédjátékát.
A léghajósnak elszáll a lelke.
A vegetáriánus a fűbe harap.
A szemész örökre behunyja a szemét.
A teherhordónak könnyű lesz a föld.
A hajós boldogabb hazába evez.
A koldus jobblétre szenderült.
A boldogtalan megboldogult.
A kertész a paradicsomba jut.

(Közli Fr. Király Kelemen az egykori «Diáknaplár» nyomán; — Kat. Magy. Vasárnapja 1969 május 11.)

Keresünk

valódi vagy átképzett

**SZERSZÁMLAKATOSOKAT
SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET**

nagy karosszéria
szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkeznek, legalább 50 % német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

**Werkzeugbau und Presswerk
5070 BERGISCH GLADBACH**

Rövid egyházi hírek

Hegvíg királynő szenttéavatásáért imádkozott egy ünnepi istentisztelet keretében a lengyel ifjúság a krakkói Wawel-katedrálisban. Boldog Hedvig Nagy Lajos magyar király harmadik leánya volt és Lengyelország királynőjévé koronázták. Jagelló litván fejedelem feleségeként sokat tett Litvánia katonai állásért. 1599-ben, alig 25 éves korában halt meg.

Londonban befejezte működését az ország legrégibb katolikus kiadóvállalata, amely a német Herder kiadó tulajdona volt. A cég felszámolását azzal indokolják, hogy a mise- és imakönyvek vásárlása iránti érdeklődés az utóbbi időben erősen csökkent, a raktári készletek pedig a II. Vatikáni Zsinat folytán meglehetősen elavultak. Február elején a katolikus heti folyóirat, az Universe is egy liverpooli napilap tulajdonába ment át.

Lourdes-Tarbes püspöke, a 75 éves P. M. Théa lemondott hivataláról. A lemondást a pápa elfogadta. A püspök volt 1944-ben a Pax Christi mozgalom megalapítója és a francia-német megbékélés egyik legnagyobb és meggyőződéssel szorgalmazója.

Az Osakai Világkiállítás alkalmából a vatikáni posta 5 névértékből álló sorozatot bocsátott ki. A vatikáni szóvivő bejelentette, hogy ezentúl minden különbség nélkül példányszámát közzéteszik és a bélyegek — az eddigi gyakorlatlól eltérően — bizonyos időn túl sem veszítik el érvényességüket.

A 15. Nemzetközi Kongresszusra Würzburgba 7 országból 5 ezer «Pueri cantores»-t, éneklő ifjút várnak. A katolikus éneklő ifjúság összejövetelével a hívők és a nagy nyilvánosság előtt azt akarja demonstrálni, hogy az egyházi ének a liturgia fontos részét képezi és ma is időszerű.

A délamerikai püspöki kar közgyűlésén katolikus hírszolgálati iroda létesítését határozta el. A hírszolgálati iroda székhelye és központja Johannesburg lesz, innen látja el az ország 8 katolikus napilapját híryanaggal.

A Vatikáni Múzeumnak — mint már több jelentés is hírül adta — az elmúlt évben több, mint 1,5 millió dollár deficitje van, valószínűleg hamisított belépőjegyek kiadása miatt. A vatikáni múzeumot évente közel egymillió ember látogatja és a belépődíj személyenként 500 lira.

Angliában az elkövetkező 15 évben kereken 700 anglikán templomot zárnak be, mert már nincs rájuk szükség. Néhányat közülük történelmi emlékként megőriznek, a többit más célra, pl. községházzá, ifjúsági otthonná, múzeumokká, vagy

színházzá alakítják át. Néhányat katolikus, vagy más egyházak saját céljakra megvásárolhatnak. Az esetleges átépítésekre az állam és az egyház együttesen hatalmas összegeket bocsátott rendelkezésre.

VI. Pál pápa hivatalos meghívást kapott, hogy vegyen részt a brazilai Eucharisztikus Kongresszus befejező ünnepségein, az ország fővárosában, Braziliában. A meghívással kapcsolatban a Vatikán még nem foglalt hivatalosan állást.

Az augsburgi egyházmegye 1973-ban ünnepli meg patrónusának, Ulrich püspök halálának ezeréves évfordulóját. Ez alkalomból az egyházmegye székhelyén nagyszabású kódex-kiállítást, egyházzenei és művészeti napokat terveznek.

Guareschi olasz író Don Camillo és Peppone c. szatirikus műve egy állami kiadó gondozásában megjelent Jugoszláviában. A jugoszláv sajtó nagy jóindulattal ismertette a világszerte kedvelt és ismert művet.

Tanzániában az új nevelésügyi törvény értelmében államosították az országban lévő keresztény iskolákat. A törvény értelmében a tanárokat és tanítókat ezentúl az állam nevezi ki és fizeti. Nyerere elnök megígérte az egyházak képviselőinek, hogy az alkotmány továbbra is teljes vallásszabadságot biztosít polgárainak. Az államosítás kerekén 1500 iskolát érint.

Az Oberammergau Passiójátékokat május 16-án nyitja meg ünnepélyesen Döpfner kardinális, aki a 300 éves hagyománnyal rendelkező játékok jelentőségét kívánja értelmezni, mondanivalóját a mai ember számára közelebb hozni.

Svédországban az utóbbi évekhez képest egyre több fiatal kezd meg tanulmányait teológiai főiskolákon. Ebben az évben 7 teológiai főiskolán és egyetemen 530 új hallgató iratkozott be, közülük 175 készülő papi pályára. Nagyobb részük hittanárnak készül. A teológia iránti érdeklődést szakértők azzal magyarázzák, hogy az ifjúság megértette: az egyház részt kíván venni a világ és társadalom problémáinak megoldásában is más feladatai mellett.

Libanon fővárosában, Beirutban a főbb vallások — a keresztény, mozlém, buddhista és hindu — képviselőiben 40 teológus-tudós tanácskozott az elmúlt hetekben, hogy megvizsgálják az együttműködés lehetőségeit. Ez volt az első ilyen szintű találkozó a négy vallás képviselői között. A teológusok és egyháztörténészek egyelőre azt vizsgálták meg, milyen kapcsolatok vannak kialakulóban jelenleg egyházaik között.

A St.Gallen-i és környékbeli magyaroknak P. Sümegh Lothár bencés atya 1970 márc. 15-14-én tartott böjti szentbeszédet, melyeken a st.galleni hívek igen tekintélyes számban vettek részt. Befejezésül márc. 15-én a kolostor-épület zenetermében megemlékeztek a magyar szabadság napjáról. Az emlékszókat a lelki-gyakorlatos szónok tartotta, komoly és lélekhez szóló szavakkal intve a hallgatóságot az emigrációs magyarság hazafias kötelességére.

A következő napokon, március 16-17-én Rorschachban, 18-án Widnauban tartott ugyanő böjti szentbeszédet.

Gazdag János hentesmester

Bern, Kramgasse 19. Tel. (031) 22 21 02

Új hentesüzletünkben (3 házzal lejjebb régi üzletünkötől) mindent megkaphat. Magyaros hentesáruk, disznótoros véres-májshurka és süttölkolbász állandóan. Magyar borok és pálinkák s mindenfajta magyaros konzerváru.

Zsírakció: 1 kg 2.— Sfr.

Ajándékozza meg otthoni hozzátartozóit zsírküldeményekkel!

Magyaros ajándéktárgyak

Különleges Pulloverek és Cocktail ruhák — a legújabb divatékszerek és divatkellékek nagy választékban a

«Boutique Liviában»

Forschstr. 16. — 8008 Zürich
(Kreuzplatz-nál). Tel. (051) 34 17 88

Keresünk festőket

magasfeszültségű vonalak oszlopainak befestésére

A munka márciustól októberig tart, kitűnő fizetéssel.

Írásbeli jelentkezést kérünk francia nyelven vagy személyes megjelenést a következő címen:

ANC. Ets. LOUIS & Cie
14, rue des Foulons, B. P. 123
59 - DOUAI

Szabad idejében

hallgasson magyar muzsikát!

LPX 10110 30 cm Stereo. DM 17.—
Közismert magyar nóták: Akács út — Piros pünkösdi napján — Szeretnék május — Lemondás — Édesanyám, te jó asszony — Ahogy én szeretlek, — Ki volt az az asszony — Fehér selyem stb. Ének: Kovács Apollónia, Szalay L. Dóry J.

A 2734 30 cm. DM 17.—
Megugrattak Hortobágyon — Piros rózsák beszélgetnek — Van egy szöke asszony — Temető a Tisza, — Nótás-kedvű volt az apám — Kiskereki betyárcsárda, — stb.

Ének: Solti K., Szalay L., Csongor I.
SG 1021 30 cm. DM 20.—
Solti Kálmán ének Oláh Kálmán kíséré: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország, Szérbogárd, Dombóvár, Rákóczi megtérésre, Álmodó Tiszapart, Ott, ahol a Maros víze, Csak még egyszer tudnék hazamenni, Kék nefelejcs, stb. 6 dal.

LPX 10003 30 cm. DM 17.—
Kovács Apollónia cigánydalokat énekel (óriási siker).

A 2735 30 cm. DM 17.—
«János vitéz» egyveleg pesti énekesek előadásában.

Könyvek nagy választékban!

Kérje díjtalan katalógusunkat.

S. Katko

Musica Hungarica

8 München 13,
Agnesstr. 45. — Tel. 370-911.

Lapzárta a hónap 15-én. Hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacsá — mindenféle friss hús és füstöltáru — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa. családi Rt.

hentesüzletében.

Továbbá beszerezhető nálunk kiváló véres-májshurka, süttölkolbász és egyéb friss disznótoros áru!

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62, 8002 Zürich,
Tel. (051) 25 13 56

Meglévő üzletemhez

hentes és mészáros

szakmával rendelkező urat keresek társnak, vagy alkalmazottnak.

Pál Viktor
7031 Holzgerlingen
Brockenbergstr. 16

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja
Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József
Szerkesztőség és nyomda:
Ungarische Buchdruckerei
9000 St.Gallen, Gallusstr. 41. (Schweiz)
Telefon: (071) 22 55 28
Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190
Postcheckamt Stuttgart.
Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank
Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben
Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa
Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey
Redaktion und Druck: Ungarische Buchdruckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz), Gallusstr. 41. Tel. (071) 22 55 28
Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben
Verlag und Schriftleitung in der BRD.:
7000 Stuttgart O. Weastr. 63.
Fernruf: 43 37 86. Postcheckkonto: Ung. Seelsorgeamt 2190 Postcheckamt Stuttgart.
Verantwortlich: **P. Szőke János**
Erscheint monatlich
Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk (A Kereszt Népe)
(Het Kruisdragend Volk)
verschijnt maandelijks in Nederland
Administratie: Hobbemakade 51. Amsterdam.
Post giro: «A Kereszt Népe»
Amsterdam, Nr. 1462200 Tel 020-736891
Redactie: **P. Matvasovich Henrik**
Houtlan 4. Nijmegen
bijsdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben
Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:
9053 Teufen, App. «Fernblick»
Telephon: (071) 33 11 49
Postcheckkonto: Sparkassa der Administration. St.Gallen. 90 636
Verantwortlich: **Dr. Vecsey Lajos**

Életünk — (Magyar Ház)
Megjelenik havonta — Verschijnt maandelijks — Periodique mensuel
Szerkesztő és kiadó: **P. Salamon László**
Brüsszel 5. Gewiide Boomstraat 123
123, rue de l'Arbre Bénit Bruxelles 5.
Tel. (02) 48 53 36
C.C.P.: «Magyar Ház» Nr 68316 Bruxelles

Életünk — Notre Vie
9, rue des Deux Gares. Paris 10.
Tel.: COM 74 32
Postacsek: Paris 13 419 37
Directeur de la Publication:
P. Dr. Ruzsik Vilmos Előfizetés egy évre 12.— Fr
Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:
P. Dr. Radnai Tibor
1010 Wien Stephansplatz 5.
Tel 0222 52 00 222
Balla Sándor 4020 Linz/Donau,
Senfelderstr 6 Tel 42 5 86

Életünk
Redaktion für Skandinavien
Ungerska Själavarden
P. Solymár János S. J.
Drottningg 88 B ö g.
11136 Stockholm C
Tel.: 111636 Postgiro: 40 43 15